

Uj LA

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet-körút 9-11.

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 166 (1312) sz. * Szombat, 1936 július 25

Főmunkatárs:
dr Gyáriás Elemér

A spanyol forradalom tovább tombol

A madridi kormány a katalán tartományi kormánytól kért segítő csapatokat. — Az angol nagykövet a spanyol hadihajók visszavonását sürgeti Tangerből

Madridból jelentik: A spanyol polgárháboru változatlanul tovább tart.

A kormány bizakodóhangon hivatalos jelentéseket ad ki és győzelmet remél.

Mola tábornok 5 ezer főnyi főlkelőcsapata ezzel szemben 35 kilométerre áll Madridtól. San Sebastiano pályaudvarát a főlkelők felgyújtották.

Csütörtökön a katalán elnök segítő csapatokat küldött a spanyol kormánynak. Hír szerint a főlkelők ezt a különítményt megsemmisítették.

A bilbaoi amerikai konzul az amerikai

alattvalók sürgős elszállítását kérte, mert a hatóságok képtelenek a rend fenntartását biztosítani.

Malagából 10 ezer ember menekült Gibraltár környékére. Malagában mintegy 20 ezer főnyi kormánycsapat van.

Marseillei jelentés szerint az ottani kikötőbe csütörtökön befutott egy francia gőzös, mely 1400 különböző nemzetiségű utast hozott Barcelonából. A menekültek elmondják, hogy Barcelonában borzalmas utcai harcok folytak. A halottak száma már a hatóságok becslése szerint is eléri a 25 ezret.

A polgárháború nemzetközi kihatásai. Osszeüttközés veszélye az angolokkal

A polgárháboru egyre szélesebb hullámokat ver nemzetközi viszonylatban is. A Sanbrook angol torpedóromboló bombázása miatt az angol ellentengernagy erőlyesen tiltakozott és további hasonló esetekre szigorú megtorló rendszabályokat helyezett kilátásba. A madridi angol nagykövetség utasítást kapott, figyelmeztesse a spanyol kormányt azokra a következményekre, amelyek előállnának, ha Tangert hadműveletek céljaira használná fel.

A nagykövet felhívta a spanyol kormányt, vonja vissza Tangerből hadihajóit, amelyeket a főlkelők vezére, Franko tábornok légi bombázással fenyeget.

Madridban és Barcelonában a bolsevisták kerültek tulsulyba. A rendőrség nem ura a helyzetnek, mindenütt rablás és gyújtogatás folyik. A kommunista lapok szerkesztősegeit és

nyomdait a jobboldali lapok helyiségeibe telepítették át. Maria Caballo ismert színésznőt és fiát arvonlítotték.

Madrid előtt még nincs döntés.

Madridi jelentés szerint a polgárháboruban a csütörtöki nap sem hozott döntést. A főlkelők nem haladnak a kívánt mértékben, mert nem tudják élelmezni csapataikat.

A francia néparcvonal üdvözli a spanyol kormányt.

A néparcvonalba tömörült francia baloldali képviselők csütörtökön táviratot intéztek a spanyol kormányhoz, rokonszenvéket fejezve ki a győzelmet kívánva. Elhatározták, hogy a kormánnyal együttműködésben bizottságot küldenek ki a Marokkóval szemközt levő Oranba, hogy az résztvegyen a megzavart rend helyreállításában.

Az angol-belga-francia tanácskozás elhatározta az öthatalmi értekezlet összehívását

Az olasz és német kormányokat felkérlik, hogy közösen tűzék ki az új értekezlet időpontját. — Szaporítják-e augusztusban a német haderőt a Rajnavidéken?

Londonból jelentik: A locarnoi egyezmény három maradékhatalma csütörtökön délelőtt és délután tanácskozt Londonban.

Jól értesültek szerint az értekezlet olyan hatást ért el, hogy a teljes értekezletet már szeptember végére, vagy október elejére összehívják. Az öthatalmi értekezlet tárgysorozatán Hitler békejavaslati is szerepelnek majd.

Az angol, francia és belga nagykövetekek együttesen közlik a háromhatalmi értekezlet hivatalos jelentését az olasz és német kormánnyal.

Együttal kifejezik azt a reményüket, hogy az olasz és német kormányok a háromhatalmi értekezlet kezdeményezéséhez hozzájárulnak s így közösen haladéktalanul megállapíthatják az öthatalmi értekezlet időpontját.

Hírlik továbbá, hogy a tanácskozáson foglalkoztak azzal a kérdéssel is, mi lesz a Rajnavidék helyzete augusztus 21. után. Ezen a napon jár le az a három hónap, amelyre nézve Hitler kancellár májusi beszédében kijelentette, hogy e három hónap alatt Németország nem növeli a Rajna-vidékre küldött haderőt.

Az átrétegeződés

(S. I.) — A Zsidó Árvagondozó igen erőteljes mozgalmat indított a zsidó ifjuság „átrétegeződése” érdekében. Alkalmat a mozgalom nekilendülésére az új ipartörvény adott, mely tudvalevőleg a kézművesség gyakorlását szigorú vizsgálathoz, előzetes orvosi vizsgálathoz s egyéb feltételekhez köti. A vezetők azonban nem csinálnak titkot abból, hogy ez a kérdés már régen foglalkoztatja őket és a nagy aggodalom, mellyel a zsidó szülők az új ipartörvény bizonyos rendelkezéseit nézik, csak kitünő alkalmat kínált a mozgalom lendületes megindításához, a figyelem felkeltéséhez és a szükséges anyagiak megszerzéséhez.

Az átrétegeződési mozgalom célját a Zsidó Árvagondozó elnöke a minap a nyilvánosság előtt ismertette:

„Országgrészünk zsidósága — ugymond — csak középosztályal rendelkezhet. Így történt, hogy az őslakos románság terjeszkedése elsősorban a zsidó középosztály terhére és rovására történhetett.

Emiatt nem gondolhatunk arra, hogy a mai helyzet csak átmeneti jellegű. A télienség helyett oly legális szervezkedésre van szükség, mely törvényes eszközökkel kiharcolhatja és biztosíthatja a magunk és ifjuságunk jövőjét. Az erők számbavételére különösen most van szükségünk, midőn új intézményekkel kell gondoskodnunk ifjuságunk kereskedelmi és ipari kiképzésének fokozásáról. Örömmel üdvözlöm a törvényt, mert ez elő fogja mozdítani, hogy ténylegesen úgy elméleti, mint gyakorlati szempontokból képzett iparos- és kereskedő-réteg álljon az ország gazdaságának és fejlődésének szolgálatában...”

Nem minden csodálkozás nélkül állunk meg e mozgalom céltudatossága és önbizalma előtt, amikor olvassuk, hogy „nagyban egészben kész a program és ez is azt igazolja, hogy a zsidó társadalomban igenis van eleven erő.” Amikor látjuk, hogy: „a Zsidó Árvagondozó... megszervezi Clujon az első kereskedelmi és iparostanuló, valamint segédeknek szükséges tanfolyamot. Segítségül hívja a cluji illetékeseket s mindenkit kivétel nélkül: a zsidó nagy- és kisiparosainkat, kereskedőinket, vállalkozóinkat, tanárainkat és ha megszerveztük az első, a legelső zsidó tanfolyamot itthon, villámgyorsan megtesszük ezt helyi csoportjaink útján minden megyeszékhelyen legalább... A törvény-törvény és most az a szerepünk, hogy ehhez rugalmasan és történelmi felelősséggel alkalmazkodjunk. Lássuk a törvényben elsősorban azt, hogy kitünő, világversenyesben is helytálló ipart és kereskedelmet akar teremteni rövid évek alatt. És mutassuk meg, hogy nem vagyunk Luftmensch-ek és paraziták, hanem gyermekeinkből pompás iparosokat, képzett, mindenben specializált kereskedőket nevelünk... Vannak szervezőink, vannak tanáraink, vállalkozóink és a mi zsidó társadalmunk erszénye nyitva áll minden egyetemes kérdés és szükséglet előtt. Nincs helye az aggodalmaskodásnak. Lesznek nagyszerű tanfolyamaink és meg lesz a hozzá szükséges anyagi is... a cluji tanfolyamhoz szükséges összeget, ezt a circa 300.000 leít chewráink, megannyi cionista és nem cionista szervezetünk játszva kell, hogy előteremtsek...”

Nem vitákozunk arról, hogy az új ipar-

törvényt milyen törekvések vezetnek és ezek a törekvések miképpen fognak hatni a kisebbségi nemzetek életére. Ez elvégre nézet dolga. Maga ez a nagy lendülettel elindított átrétegződési mozgalom elég bizonyosság amellel, hogy a nehézségeket és a veszedelmeket a zsidó táborban is világosan szemmel tartják.

A zsidóságnak elvitatathatatlan joga, hogy mindenféle felszínes különbségekre való tekintet nélkül a zsidó-zsidó és a magyar-zsidó, a cionista zsidó és a nem-cionista zsidó, az ortodox zsidó és a neolog zsidó közülök felismerje a zsidó népet fenyegető veszedelmeket s minden erejét összehajtogassa, hogy ezeket a veszedelmeket minél jobban el tudják hártani népüknek feje felől. Valóban, ehhez joguk van.

Azt hisszük azonban, hogy nemcsak jogunk, hanem kötelességünk nekünk is megállapítani a magunk számára: ez a zsidó átrétegződési lendület, ha nem is lesz külön ellenünk irányítva, gyakorlati következményeiben a mi tőke nélkül, fogyasztóképes közönség nélkül tengődő szegény városi kézműveseink kenyerét, gazdasági boldogulását.

Csak a minap fejezte be Cluj város iparos inasiskolája ezidei tanévét. A hivatalos adatok mutatják, hogy a tanulók közül 280 volt a román, 639 a magyar, 145 zsidó, 18 a német és 1 az örmény tanoncok száma.

Allami gondoskodás ügyel arra, hogy az arányszám a románság javára évről-évre javuljon. Az ipartörvény hatását e téren annyira

komolyan veszi az okos és számíttó zsidóság, hogy lendületes „átrétegződésbe” kezd és „villámgyors” eredményeket ígér népének.

Mi lesz azonban a mi iparosainkkal? Helyt tudnak-e majd állni e kétoldalról neki-irramodó versenyben, melynek fegyverei annyira egyenlőtlenek: az egyik oldalon az állam támogatása, a másik oldalon a teljes és osztatlan zsidó gazdasági erő...?

Az élet, a nehéz mindennapos küzködés ismét a régi választra állított. Ujra fel kell tennünk magunknak a kérdést: boldogulhatunk-e a gazdasági versenyben nemzeti összeközlés, pontos népi határok és világos közösségi célok nélkül?

Hogyan is áll hát végre ez a kérdés? A románság törvényt hoz, melyben biztosítja a román nemzeti munka érvényesülését. A zsidóság — a magyar és a nem magyar — nagy

lelkesséssel, óriási anyagi áldozatokkal összefog s lendületes átrétegződésbe kezd, mely legelső sorban a mi iparos rétegeinket érinti, mintahogyan a zsidó középosztály túltengése, amiről fennebb zsidó száj szökött, elsősorban a mi középosztályunk természetes helyeit foglalta el és foglalja el egyre ma is. Ugyanezt teszi a szárszág és svábság, sőt legujabban a cigányság is, a maga népi érvényesülése érdekében.

Egyesek, még pedig nemcsak a szembenálló ellenfelek közül, hanem a közös sorsu testvérek közül is. Ez bizonyára fogalomzavar, illetve a magunk részéről súlyos öntudatlanság. De éppen azért felvilágosító és meggyőző erővel hatunk kell arra, hogy jobb belátás támadjon körülöttünk és helyes öntudat sajátmagunkban. Mert ami egyiknek jogos, az a másik részére is méltányosan kijár.

A tavasz a legjobb alkalom testünk természetes megfiatalítására

Időszerű fontos könyv!

Dr BUCSÁNYI GYULA, egészségügyi tanácsos, főorvos, a természetes élet- és gyógy mód előharcosának tollából:

Természetes gyógy mód és természetes táplálkozás

Ara 145 lei.

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Vidékieknek portóval 155 leiert szállítjuk. Utánvétellel 25 leijel drágább.

A nap az élet és az egészség forrása! A napfürdőzés és a napfény gyógyhatása

Akarja életét meghosszabbítani? Akar Ön valóban egészséges lenni? Ha igen, úgy napfürdőzzön. Előbb azonban vásárolja meg dr. Bucsányi Gyula egészségügyi tanácsos e most megjelent nagyszerű művét!

A tartalomjegyzékből: A napfény csodálatos gyógyhatása. — A napfény és a betegségek. — A napfény hatása az emberi szervezetre. — Hogyan napfürdőzzünk. — Óvatosság a napfürdőzésnél. — Miért napfürdőzzük az egészséges ember? — Minek tulajdoníthatjuk a napfény gyógyhatását. — A strandolás. — A légfürdőzés. — Az emberi test egészségesebb, szebb és ellenállóbb lesz a napfürdőzés által.

Ara csak 100 lei és portó.

Kapható: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

Kihirdették az ítéletet a cotroceni haláltribün bűnperében

Lapzártakor jelenti bucuresti tudósítónk: Hatalmas érdeklődés mellett pénteken délben 12 óra 10 perckor hirdetett ítéletet a bíróság a cotroceni haláltribün ügyében. A bíróság bűnösnek mondta ki *Druțu* és *Blumenfeld* vállalkozókat és egyenként másfél évre. *Vasilescu* alpolgármestert egy évre, *Cacip* munkavezetőt 8 hónapra, *Bolomei* építésmérnököt 1 évre, *Burcus* mérnököt 1 évre, *Coziano Cezar* mérnököt másfél évre, *Ionescu* fővárosi hivatalnokot 6 hónapra és *Dobriu* építész 5 hónapra ítélte. A bíróság felmentette a vád és követ-

kezményei alól *Pompei* építész. A vádlottakat és a fővárost együttvéve 30 millió lei kártérítésre ítélte a bíróság.

Építőiparosok közgyűlése. Az oradeai Építőiparosok Szövetsége felkéri a kötelékébe tartozó összes tagokat, hogy július 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a munkakamara földszinti helyiségében megtartandó fontos tárgyu közgyűlésen önkéntesen megjelenni sziveskedjenek. Meggyeztetik, hogy a közgyűlés a tagok kevés létszámú megjelentése esetén is határozatképes lesz.

Mimózát tessék, mimózát!

Írta: Zaymus Gyula

Már napok óta esett az eső. Már a földnek sem kellett. Pocsolyák, tócsák nyúltak mindenfelé és szürke, komor bánatfelhők úsztak az égen, melyek mint szomorú, levert seregek vonultak fáradt lassúsággal. Néha szél kerekedett. Belekapott a piaci árusok ázott ernyőjébe és mintha csak kedvtelésből tette volna, esőt csapkodott az ernyők alá.

Juhásznő asszony virágot árul a Duna partján egy ilyen ernyő alatt. A Dunaparton, a piacon. Ott volt a standja s ott várt, várt és hajladozott az emberek előtt, nagykendőbe bugyolálva, ezer gonddal az arcán.

— Mimózát tessék, mimózát!

Ezerszer, kétezerszer mondta el egy nap. Az á-t elnyújtotta és elhalkította a végén és ebben az elnyújtásban valahogy benne volt egy nagy nyomor minden keserve.

— Mimózát tessék szép nagysága, aranyos nagysága, mimózát! Friss, szép, illatos, úde mimózát. Tessék kérem fiatal úr, tessék. — Mást nem tudott mondani. Elhalkult. Egy kis ideig várt, aztán újra kezdte.

Nyáron a helyzet egészen más volt; akkor ment a virág magától, hozták a kertészek már hajnalban s egy lépést sem kellett utánuk járni. Helybe hozták kosárszámba a szebbnél-szebb rózsákat, szegfűket, orchideákat, liliomokat, káposzta nagyságú chrizantémeket, — de most nem volt más, mint néhány szomorú sárga levél s egy jó marokraláló,

pomponos mimóza. És ebből kellett megélni, ezt kellett reggeltől estig árulni, hogy éhen ne pusztuljanak.

— Mimózát tessék venni, mimózát!

Az emberek olesó krumplit kerestek s azt lesték, hogy egy-két fillérrel hol olcsóbb a zöldség, mely a levesbe kell. Ki törődött itt a mimózával, mikor a cekkerben nagyobb volt a hagyma, mint a hús. De Juhásznő asszony erről nem vett tudomást, ő tovább szajkózta megszokott mondókáját, pedig szegény alig állt a lábán. Régen ez is könnyebben ment, de most egy idő óta valahogy nem érezte a lábát, mintha csak fából lett volna mind a kettő. A dereka azonban annál jobban fájt. Az őszkor megfázott s most fájt a veséje; de nemcsak fájt, hanem szűrt és égetett, mintha csak kígyót melengetett volna a nagykendője alatt, mely tüzes fogakkal marogalja.

— Mimózát tessék szép nagysága, mimózát!

A szellő felkapta a gyenge hangokat s belesodorta, belesöpörte a vásári zaj szürke hangzavarába. Nem törődött azzal, hogy abban a néhány szóban egy édesanya sír, kinek otthon tüdővész leánya van s hideg szobája s nincsen, aki kis levest vagy teát melegítene neki s mellére állottvízes borogatást tenne s felverné az átnedvesedett, gőzös párnákat. Kinyitná az ablakokat és kissé befűtne, hogy jól érezze magát szegény Margitka, kiről az orvosok már két évvel ezelőtt lemondtak.

Tegnap is csirkét akart enni, rántott csirkét uborkasalátával. Hát látott már ilyent valaki? Epp rántott csirke kellett volna a sze-

gény gyermeknek! A grizes léstárhoz hozzá sem nyúlt. Sirt inkább, nem evett. De hát az ég szerelmére, hol vegyen ő csirkét, zsirt és friss uborkát?!

— Mimózát tessék fiatal úr, mimózát!

A múlt héten is öt pengőt kellett az orvosnak fizetnie, öt pengőt, három napi keresetét s most meg csirkét akar enni az a gyerek.

Könny szökött a szemébe vagy tán a szél egy meghízott esőcseppet fröccsentet az arcára. Nem vette észre, mert hisz olyan mindegy volt, hogy eső-e vagy könnyesepp.

Istenem, milyen más volt minden, mikor még Jánoska élt. Jánoska a férje, ki szücs volt és tizennyolc segéddel is dolgozott egyszerre. Miniszterek, színésznők jártak akkoriban a műhelyükbe és válogattak a szörmékben és Jánoska hajlongott a fekete ruhájában s ő megnyitogatta az ajtót és le-felsegíttette a kabátokat s mondogatta: kezét csókolom.

Aztán egy nap látogatóba jött hozzájuk faluról egy üveg kisüstön főzött szilvórium s mivel nagyon szívesen fogadták, hát ott is maradt. Utána azonban a rum jött és ez egyszerűen útilaput kötött a szilvórium talpára és a helyét elfoglalta ő. A miniszterek színésznők lassan elmaradoztak, a segédek száma hétről-hétre fogyott s végül csak Jánoska maradt egyedül a hatalmas műhelyben. Majd segéd lett a volt segédjénél s közben köhécselt, mint most a lánya s egy derült tavaszi nap kivíték a temetőbe.

— Tessék kérem mimózát venni, friss, úde, illatos mimózát tessék kérem, az Isten is megáldja magukat!

Megnyílt az európai béke újjászervezésének az útja

Az angol és a francia sajtó örömmel üdvözlötte a háromhatalmi értekezlet eredményéről

Londonból jelentik: Az angol sajtó nagy meglepetéssel írta a háromhatalmi értekezlet eredményéről. A lapok egyhangúan megállapítják, hogy a tanácskozás új fejezetet nyit Európában történelmében és semmi olyasmi nem történt, ami Német- és Olaszország érzékenységét bántaná. Az a tény, hogy nyugaton kezdik az elrendezést, nem jelenti azt, hogy a keleti részeket sorsukra bízzák.

A Times szerint Európa még utolsó alkalmat kap, hogy békés módszerekkel rendezze házatját.

A francia sajtó is leplezetlen meglepetéssel fogadja az eredményt.

A *Journal* hangoztatja, hogy mindenki meg van elégedve. A béke újjászervezésének útja megnyílt. A *Matin* azt az óhaját fejezi ki, hogy bár Németország végre elfogadná az őszinte békejobbot, mellyel megszülethetne Európa békéje.

Egyedül a nehézipar lapja, az *Echo de Paris* tart ki amellett, hogy a rajnai semleges övet újra helyre kell állítani.

Angliában mindenki ingyen kap gázárlapot.

Eddig negyvenhétmillió gázárlapot gyártottak a lakosság ingyen ellátása céljára. Képzünk egy hölgyt éppen távozik a rögtönzött gázkamrából, amelyben kipróbálták a gázárlap hibátlan működését.

Nap és NIVEA

az ideális együtes, szép barna arcbőr megszerzésére. A NIVEAVAL apolt bőr alkalmat ad a napnak jótékony hatása teljesítésére. NIVEA egyszersmind csökkenti a napszuras veszélyét.

Spanyolországban a fölkelők javára fordula hadiszerencse

Madridot teljesen körülzárták és kiéheztetik. — A kommunisták kétségbeesésükben kegyetlenkednek

Párizsból jelentik: Ideérkezett hírek szerint a polgárháború hetedik napján a hadiszerencse a fölkelőknek kedvez. A kormánycsapatok csak Madrid, Barcelona, Cuelga és Malaga körül tudják tartani állásaikat. A főváros felé nyomuló fölkelők nem akarnak döntő harcot, hanem ki akarják éhezteni Madridot.

A fölkelők biztosak a dolgukban. Kezükben vannak a vízművek és a főváros lakossága két nap óta nem tud ivóvízhez jutni.

Hús és főzelékféle sincs és szent, benzint sem kapnak, mert a fölkelők elzárták az utakat.

Gibraltár megett hullabúzzel.

Londonból jelentik: Angliában súlyosbodó aggodalommal figyelik a spanyol eseményeket. Gibraltárban kiálthatatlan búz terjed a Lineában szerkesztő heverő állati és emberi hullák tömegétől.

Súlyos vereséget szenvedtek a kormány csapatai és rendetlenül menekülnek. — Madrid sorsa meg van pecsételve

Londonból jelentik: A kormány csapatai Madridtól északra súlyos vereséget szenvedtek és rendetlen futásban menekülnek Madrid felé.

A *Daily Mail* szerint Madrid sorsa meg van pecsételve. Eleste legkésőbb szombatra várható.

Madridban a kormánykörök és hatóságok fokozódó kétségbeesése miatt egyre jobban a felkelők, garázda elemek kerekednek felül. A szocialista miliciában is fölbomlott a rend s ez a fegyveres tömeg lefozlalta a főnemesség palo-

A hatóságok dögvészről félnek.

Gibraltár helyettes kormányzója éleshangú tiltakozást intézett a spanyol katonai parancsnokokhoz, a Gibraltáron és a szorosokon átvonuló angol hajók bombázása miatt. Figyelmeztette a polgárháború mindkét résztvevőjét, hogy ha nem tartják tiszteletben az angol lobogót,

a gibraltári erődök agyú megsejtorló és az angol hadihajók is megsejtorló intézkedéseket tesznek.

Cadiz tengeri kikötő ismét a fölkelők kezében.

Párizsi jelentés szerint Cadiz újra a fölkelők kezébe került. A kikötőben horgonyzó kormányhű cirkáló megadta magát. A cirkáló legénységét zendülés és a tiszték lemészárlása miatt ki- végezték.

Godet és Batet tábornokokat Barcelonában a kommunisták statáriális uton agyonlőtték.

tait, közöttük Alba herceg pazarfényű kastélyát. Ezekben rendezték be a kommunista szervezet főhadiszállását s a vörös ifjúsági egyesületek irodáját.

A kommunisták elfoglalták Badajozt és 20 földbirtokost elevenen égettek el a fölgyújtott templomban.

Lebombolták a szobrokat s az iskolákat felgyújtották, széthasogatták a szentképeket. A körülálló nők és gyermekek nevetve nézték a pusztítást.

Hirtelen megkapaszkodott az esernyő rúd- jában, mert úgy érezte, hogy elájul. Ma külön- nősen fáj a dereka. És úgy szédült, mintha körhintán ült volna kint a ligetben.

Még jó, hogy az a Terka egészséges; Terka a másik lánya, ki varró és egy nagy szalonba jár dolgozni. Ő legalább megkeresi magának azt, amire szüksége van.

Hirtelen eszébe jutott, hogy tegnap este el- felejtette kimosni azt a csomó harisnyát és fe- hérneműt, amit a lánya rábízott. Mert a lány- nak nagyon szépen és tisztán kell öltözködni. Egy gyáros szép derek fia udvarol neki. Ő ugyan még nem látta soha, de a lánya szerint a világ legszebb és legnemesebb szívű embere.

Tibinek hívják s van egy gyönyörű autója s ezen jön mindig a Terkáért és elviszi vacso- rázni. Este már ott áll a kapu előtt és addig tülköl, amíg csak Terka le nem jön és hozzá nem ül a volán mellé. Oh, bár lenne belőle va- lami — sóhajtott s egy pillanatilgy érezte valahogy, hogy kisebb lesz a fájdalom. — Nem kellene neki virágot árulni. Margitkának vehet- ne csirkét és nem kellene mosnia a finom csip- kes fehérneműt, melyre úgy kell vigyázni, mint a szemére.

Az eső jobban megeredt és az asszonyok nirtelen eltűnedezték körülötte. Csak néhány csavargó ténfergett, kinél már úgysem számí- tott, hogy jobban megázik-e vagy sem.

A sárga, pomponos mimózák meg nagy csendben szunnyadoztak a porcellán edények- ben s álmodoztak a Rivieráról, napsugárról, ta- vszai kék égről, dermedt, haldokló álommal.

— Mimózát tessék, mimózát, — mondta automatikusan, nem is gondolva arra, hogy hi- szen úgysem hallhatja meg senki sem.

És mégis valaki mintha meghallotta volna. Autótülkölés riasztotta fel. A tülköl hangja még hozzá ismerős volt, mintha már hallotta volna valahol. Fiatal férfi szállt ki a kocsiból és egye- nesen Juhásznét asztala elé lépett. Egy ideig nézte a szegényes készletet, aztán marokra fogta az egészet:

— Mennyibe kerül?

Juhásznét a nagy gyorsaságtól egészen ösz- szezavarodott. Idő kellett, míg magához tért.

— Szálanként 50 fillér kérem alásan — fe- lelte félénken — friss, olasz mimóza.

— Itt van 20 pengő, fogja, nincsen időm alkudozni.

— El tetszik vinni, vagy hazaküldjem?

— Nem viszem, magát kérem, legyen oly szíves és vigye el az alábbi címre e levéllel együtt. Juhász Terka úrleánynak, a Mátyás- utcába.

És már ott sem volt. Az autó töffentett egyet és Juhásznét asszony a levéllel a kezében borzasztóan megzavarodva állott a helyén.

Forgatta, nézegette, de felnyitni nem volt bátorsága, mert Terka kissé hirtelen haragú volt és ekkor minden kitellett tőle.

Összeszedte a cök-mókját s lassan megin- dult hazafelé. Nem tudta, hogy nevetni vagy sírni kellene-e most, mikor olyan nagy szeren- cse érte, hogy a virág is megmaradt, meg pénz is lett és Terkának nagy megtiszteltetés jutott osztályrészül.

De aztán megállt. Csirkét vett, egy sovány kis csirkét, két savanyú uborkát húsz fillérért, félkiló zsírt, kis kockacukrot a teába és kevés rumot, mert citrommal nem szerette. Aztán hazaballagott és lassan kinyitotta az udvari la- kás konyhaajtáját, hogy ha netán aludna az ő drága betege, fel ne ébressze.

Lábujjhegyen lépett a szobába. Csend volt, a leányka valóban aludt. Juhásznét hozzálépett és föléje hajolt.

— Milyen sápadt szegényke — gondolta — s milyen mélyen alszik.

De nem nyúlt hozzá. Aludjon csak a sze- gény, aludjon, úgy is olyan nyugtalanok az éj- szakái. És nézzen csak tovább félig behunyt szemmel a Szűz Mária-képre, mely ott lóg ar- cával szemben a falon.

Aztán a virágok utottak az eszébe. Vázákat keresett elő és belerakta mind. Hadd legyen tel- jes az öröme. Aztán megkereste azt a levélkét és alájuk tette az asztalkára.

— Tibi volt biztosan, — fűzte tovább a gondolatait s örült, hogy most már legalább ő is ismeri azt a Tibit, kiről olyan meleg szavak- kal emlékezett meg a lánya.

Aztán tüzet gyújtott a sparheltbe, megmos- ta a csirkét, felvagdalta s mire elkészült vele, dél volt és haza jött futva, lihegve Terka is a műhelyből.

— Hamar adj valamit enni mama, mert éhes vagyok és sietnem kell. Pótamunkám van.

Ledobta magáról a kabátját és belépett a szobába.

Majdnem háborúba sodródott Svédország is 1914-ben

Biörklund svéd kapitány érdekes leleplezései egy orosz admirális vakmerő egyéni akciójáról

Augusztusban lesz 22 éve, hogy egy orosz admirális „saját szakállára” hadat akart üzeni az egyik szomszédos hatalomnak, Svédországnak. Az eset a nyilvánosság előtt teljesen ismeretlen és szenzációs, részleteit most leplezte le Biörklund svéd kapitány.

A világháborús hadüzenetek, mint villámok cikáztak 1914-ben a meropólisok között. Csak a hatalmas cári birodalom hadvezetősége burkolódzott a titokzatosság homályába és igyekezett nyugalmát megővni. De csak lát-szatra!

A titokzatos Essen

1914 augusztus 8-án éjjel Kronstadtban v. Essen orosz admirális, a keleti tengeri hadiflotta parancsnoka, első adjutánsának a kérdésére, „parancsol-e még valamit a Kegyelmes Ur”, titokzatos mosollyal felelt:

— *Oltassa el azonnal a parancsnoki épület lámpáit s éjjelkor várjon engem civil öltözet-*

Az admirális ultimátuma a svéd flottaparancsnokhoz

... És augusztus 9-én, egy sötét éjjelen, a Kronstadti kikötőből, mint kísértetek siklanak ki az orosz rombolók. Elöl a vezérhajó. A parancsnoki hídon egy magas szikár alak, mellette egy másik tiszt! Az admirális merev profilja most jól látható! Elszánt tekintete a messzeségbe kalandozik. Időnként vissza-vissza tekint, mintha üldöző hajóktól kellene menekülnie. Pedig nincs mitől félnie! A hatalmas Nikolaj Nikolajevics még nem sejtí, hogy egyik admirális, a nagy úr tudta és engedélye nélkül akar háborút viselni a svédek ellen, akiket ő, de a mindenható cár is megbízhatónak ösmér. Hiszen a svéd király ünnepelesen jelentette ki semlegességi szándékát!

— Szigorú parancs értelmében a kazánokat annyira felhevítették, hogy semmi áruló szikra, vagy láng nem távozhatik a kéményekből. Nem szabad senkinek sejtieni, hogy mire készül Essen admirális! Lassan múlik az éjszaka! Minél közelebb jut azonban az orosz flotta a svéd partokhoz, annál idegesebb lesz Essen! Mintha megbánta volna snejdíg elhatározását! A mellette lévő golyószórón idegesen dobol ujjával, majd egyet rántva bajuszán, Pavlovnak ezt a parancsot adja:

Juhásznő csendesen várt és leste a hatást. Terka felsikoltott a szobában, majd valami a földhöz vágódott. Juhásznő besietett.

— Mi az Terka, az Istenért? Megbolondultál, vagy mi?

A váza darabokra törve feküdt a földön és a Terka üvöltött, mint aki elvesztette az eszét. — Tibi elhagyott, Tibi elhagyott! — zokogta asztalra borulva, kezében szorongatva a levelet.

Juhásznő lelkében egy pillanat alatt széjjelfoszott a piaci álmok. Meglörölte a homlokát és az ágyhoz lépett, Terka panaszára nem is válaszolva.

— Margitkám ülj fel, friss rántott csirkét sütöttem neked. Olyat, amelyet tegnap kívántál. De Margitka nem mozdult. Ő már messze járt valahol, ahol nem kell köhögni, sírni, gρίζestétát erőszakkal enni és hideg szobában egyedül meghalni.

Juhásznő felzokogott és ráborult halott gyermekére s úgy érezte, hogy fáradt, agyon-dolgozott szíve megreped a fájdalomtól.

Terka is odajött lassan, félve az ágyhoz. Egyideig nézte halott hűgát, aztán letörölte a könnyeit s csak annyit mondott: — Hála Isten, hogy megszabadult szegény!

Aztán kiment a konyhába, meglátta a rántott csirkét, leült és szép lassan majd az egészet megezte.

Es bent a szobában a földön széjjelszórva Itália kék egéről álmódóztak a sárga mimózák.

ben a vezérhajó parancsnoki kajütjében!

Távol harangok búsan kongtják az éjfélt! A „Cárevics” csatahajó parancsnoki szobájában, a kis asztal felett lefojtott kis villanygőz bágyadt fényénél sugva kezd beszélni az admirális:

— Nézze Pavlovka! Hogy vélekedik Ön a svédekről?

— Semlegesek maradnak Kegyelmes Uram!

— Ugy? Nahát hallgasson ide! Tegnap fel-fogtuk Hadik grófnak, a stockholmi osztrák követnek kormányához intézett siffretáviratát. E szerint a svédek a németek oldalára állanak. Egyébként a német flotta v. Mischke parancsnoksága alatt ma elhagyta Kiel, hogy egyesüljön a Gotlandnál lévő svéd flottával... Habozásnak nincsen helye! Ezt v. Essen admirális vagy megakadályozza, vagy meghal. Erti? A hadseregparancsnokot meg sem kérdezem, mert ez úgysem engedné meg.

— Egyelőre menetoszlopban maradunk. Parancs a felderítőknek: „Menetet lassítani, parancsnokok hozzám”. A nagy előnyomulás mintha megtorpant volna! Az admirális le-megy kajütjébe, ahonnan néhány perc múlva egy történelmi jelentőségű levéllel jön vissza. A levél a svéd hadiflotta parancsnokának szól, amelyet gyorsjártatú motoros azonnal továbbított:

„Kegyelmes Uram! Bár Svédország semlegességi nyilatkozatot tett, mégis a jelek arra vallanak, hogy esetleg Oroszország ellen fejevert fog. Ezért felkérem Önt, szíveskedjék a svéd flottát Karlskronába visszavonni és azt mindaddig ott tartani, amíg a hadiállapot Oroszország és Németország között fennáll. Ön katona és így megérti: egységeim parancsot kapnak minden a Keleti tengeren és annak öbleiben található svéd hadihajót megsemmisíteni. Kérem, tekintse ez irást barátságos cselekedetnek, amely megakadályozhatja mindkettőnk flottáinak háborúját. Fogadja Kegyelmességed... stb.”

E nap hajnalán vérpiros arccal jön ki az orosz főparancsnok szobájából Rrudenszki. Essen admirális összekötő tisztje, akit a tenger-

nagy küldött akciójának utólagos bejelentése végett a főparancsnokságra. Egyenesen belebotlik Januskievics vezérkari főnökbe, akit majdnem feldönt.

— De Rudensky, mért olyan izgatott?

Admirál von Essen, az orosz keleti-tengeri hadiflotta parancsnoka

E pillanatban kiront szobájából a mindenható és durvaságáról híres Nikolajevics nagyherceg és mint egy dühös oroszlán, lovagló-ostorával vezérkari főnöke orra előtt nagyokat suhogtatva így förmed rá:

— Hát magának sejtelve sincsen arról, hogy Essen mit akart csinálni? Maga szerencsétlen! Hát alszik maga itten, vagy vezérkari főnök valójában? A svédeket akarta megtámadni parancsom nélkül az a számár... Ostobák vagytok valamennyien, akik kancsukat érdemelték. Ezt a... hogy mondjátok, az Essen összekötő tisztjét kivégeztem, ha idejében nem fujja le ezt a számságot!... Kifelé!... Januskievics! a flottát azonnal visszarendelni. Egyelőre a finn öbölben marad a főváros őrzésére. Maga elsősorban felelős ezért.

Másnap visszaérkezett Essen admirális flottája Kronstadtba. A tengernagyot azonnal a főhadiszállásra rendelték. Biörklund svéd parancsnokkapitány adataiból nem tűnik ki, hogy Nikolajevics nagyherceg éreztette-e vele és miként rettenetes haragját. De az alábbi kis lírai részből arra lehet következtetnünk, hogy Essen nem mondott le véglegesen eredeti tervéről. Ugy látszik a cár lépett közbe érdekében, méltányolva lángoló hazafiasságát. Az azonban biztos, hogy e naptól fogva körülbelül egy hétig a híres admirális egy igen szép előkelő dáma társaságában látták sétálni. Az elegáns hölgy mindenütt vele volt. Szalonokban, séták alkalmával, kirándulásokon, sétalovaglásoknál, stb. A szép kreol nő az orosz főparancsnok egyenes parancsára kísérte Essen minden lépését. Valósággal örködött felette, minden lépését figyelte és minden órában jelentést tett megfigyeléseiről a nagyherceg-főparancsnoknak, illetve vezérkari főnökének. Elsa asszony minden női kacárságát és raffineriáját latbavetette, hogy Essen admirálíst lekösse és eltérítse esetleges kalandos szándékaitól.

Ami nem sikerül azonnal a mindenható cárnak és fővezérének, a hadsereg élethálójának, azt játszi könnyedséggel megoldotta egy szép asszony, az orosz vezérkar kémirodájának 5-ös számú ügynöke. Essen tengernagy egy hét múlva újból átvette flottájának parancsnokságát és hűségesen követte a hadsereg-főparancsnokság utasításait. Ez tűnik ki Biörklund svéd kapitányak nemrégiben felkutatott adataiból. Ny. L.

Tűze!-vassal a tudóbai ellen

Szegeden megbüntetik azt a háztulajdonost, aki egészségtelen lakást ad ki

Szegedről jelentik: A tüdőbaj elleni küzdelem során a város közigazgatási hatóságai a múltévben rendeletet adta ki, melyben megtiltották az egészségtelen lakások kiadását.

A tilalom nem hozta meg a várt eredményt, mert most, amikor a lakásviszonyokat megvizsgálták, megállapították, hogy

3200 nyirkos oduban laknak

családok és ilyen körülmények között termé-

szetesen eredménytelen a tbc elleni küzdelem. A közegészségügyi intézet megkeresésére a városi hatóságok ezután a legszigorúbban ellenőrzik a kiadott lakásokat és amennyiben a háztulajdonosok egészségtelen odukat adnak ki, megbüntetik őket, a lakókat kilakoltatják és a költségekkel is a háztulajdonost terhelik meg.

Átszervezik a tanyai közigazgatást

Szeged másik aktuális érdekessége a tanyai közigazgatás problémája, amely már régóta foglalkoztatja a város vezetőit, de magát a belügyminisztériumot is. A szegedi tanyákon 70—80.000 adófizető él és ezeknek órák hosszat kell kocsin utazniuk, ha ügyeiket el akarják intézni a városi hivatalokban. A belügyminisztérium tervezetlet állított össze, amely szerint a tanyavilágban 13 önálló közigazgatási kirendeltséget állítanának fel.

A város hasonló tervet dolgozott ki, ami csak abban különbözik a belügyminisztériumétól, hogy 13 helyett 9 központot létesít.

Uj könyv!

P. Trefán Leonárd:

Mosolygó tájak

A kiváló hitszónok és író művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ara 50 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunknál!

Halottak és sebesültek a beomlott budapesti bérpalota romjai alatt

Csak pénteken délutánra tudják eltakarítani a romokat. — Orizetbe vették a szakértő mérnököket és a háztulajdonos bank két igazgatóját

Budapestről jelentik: Megdöbbentő szerencsétlenség történt csütörtökön délután Budapesten. A Rákóczi ut 73 számú ház földszintjén munkások dolgoztak. Délután 3 órakor az őrszemes rendőr észrevette, hogy a palota utcai fala megmozog. Elkiáltotta magát:

— Bedül a ház! Meneküljenek!

A következő pillanatban

a négyemeletes bérpalota homlokzata és külső falépítménye, egészen a földszintig, irtózatossá robajjal összeomlott.

Az első föltevésük szerint a szerencsétlenséget az okozta, hogy az egyik földszinti támfal javítási munkálatok közben meglazult.

Az összeomlás következtében a lakások berendezési tárgyai az utcára zuhantak és a leomló téglák és alkatrészek emeletnyi magasságban feltöltötték a környező utcáriszkeket.

Azonnal megkezdtek a mentési munkálatokat. A tűzoltóság hat őrrel vonult ki és rövidesen megérkezett két utász-szakasz is, melyet a helyszínre rendeltek. A munkálatoknál *Kozma*

Miklós belügyminiszter személyesen intézkedett. *Ferenczy* Tibor főkapitány és *Liber* Endre alpolgármester kíséretében.

A házban azonnal kikapcsolták a gáz- és villanyvezetékeket, hogy baleset ne történjen.

A beomlott ház az Ingatlan Bank tulajdona. Abban a házrészben, ahol a szerencsétlenség történt, négy nagyobb lakás volt. Az első, második és harmadik emeleti rész lakói távol voltak a katasztrófa pillanatában, csak a negyedik emeleten lévő lakás szobalánya, *Péntek Matild* nem került meg elő.

Az esti órákig négy sebesült mentették ki

A beomlás pillanatában a ház előtt állott egy vidéki rendszámú gépkocsi, melyet a homok- és költörmelékkel teljesen betemettek. Utasai: *Kis* Lipót esperes, *Kovács* István közlekedési bíró és még három egyén, akik szerencsére nem tartózkodtak a gépkocsi, éppen akkor igyekeztek a szemközti vendéglőből a gépkocsi felé. Így csak a szerencsés véletlennek köszönhetik megmenekülésüket.

Az összedőlt ház lakói régóta panaszkodtak a házon észlelt repedések miatt

Elkéstek a szakértői szemlével

Budapestről jelentik: A főkapitányságon megkezdtek a kihallgatásokat a Rákóczi-uti bérház beomlása ügyében.

Dr. Halom István, az Ingatlan Bank igazgatója azt vallotta, hogy a lakók csakugyan panaszkodtak a házban keletkezett repedések miatt. Ezért ki is küldtek egy mérnök-szakértői bizottságot, mely napok óta vizsgálta a házat. Az épületre 1927-ben emeletet építettek. A szakértők csütörtök délelőtt megállapították, hogy az erkélytartó konzolokon repedések láthatók. Megállapították azt is, hogy

az épületet annakidején nem vasra-vezették, hanem ócska vasúti sínekkel építették, amelyek elhajlottak.

Ezért elhatározták ezeknek a kicserélését. Az újabb szemlélet délután 5 órára tüzték ki, de az állványozást már délben megkezdtek.

Stein Pál mérnök-tisztviselő és *Enyedi* Béla mérnök, akik résztvettek a szakértői bizottságban, hasonlóképpen vallanak.

Nehezen indult a mentés.

A helyszínen a romok tulajdonképpen eltakarításához még az éjjeli órákban sem lehetett hozzáférni, mert a tetőzet és az épenmaradt házrész beomlással fenyeget. A tűzoltók a szomszédháztól csigákkal igyekeztek lebontani a tetőzetet, majd hozzáfértek az eltakarítási munkálatokhoz, melyek egész éjszaka tartottak.

Első jelentések az áldozatokról.

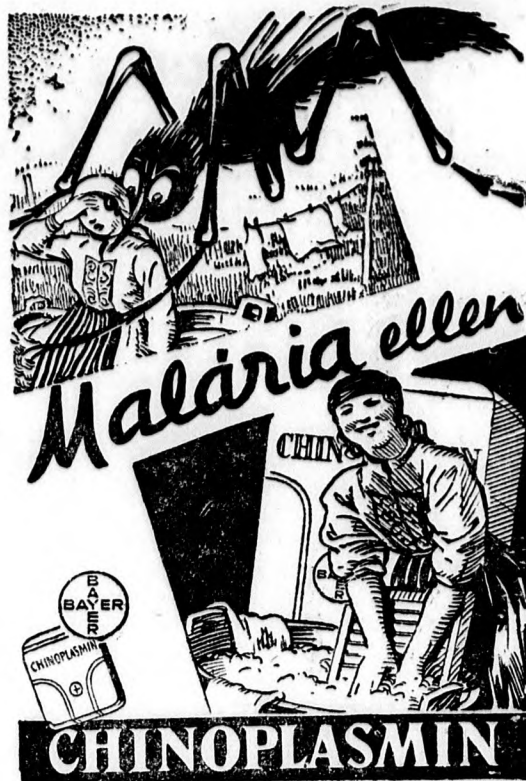
Budapestről jelentik: Éjszakai megállapítások szerint a Rákóczi-uti halálház romjai hét embert temettek el. Az említett negyedik emeleti szobalányt, a ház előtt elhaladó fiatal nőt, 2-3 vásárlót a földszinten lévő rádióüzletből és 2 vásárlót a péksüzlétekből. Valószínű, hogy valamennyien életüket veszítették.

Este 8 órakor beállították a fényszórókat és azok fénye mellett kezdték meg a munkálatokat.

Eddigi megállapítások szerint csütörtök délután 1 órakor járt itt a mérnöki bizottság, mely megállapította, hogy a ház repedései magyok, de szerintük a pillérek erősek voltak. Ennek ellenére elrendelték a falak megtámasztását. Ez az intézkedés azonban már későnek bizonyult. A ház Berzsényi utcai részét tűzoltók hontják le, nehogy újabb szerencsétlenség történjen.

Női fei a lezuhant téglatörmelék között.

Budapestről jelentik: Az áldozatok számáról még reggeli jelentés szerint sem lehet biztosat tudni. Eddig 8 sebesültet szállítottak kórházba, de nem tudják mennyi halott fek-

órák közel 40 vagon törmelékkel szállítottak el az utászkatonák a Rákóczi-uti házbeomlás színhelyéről.

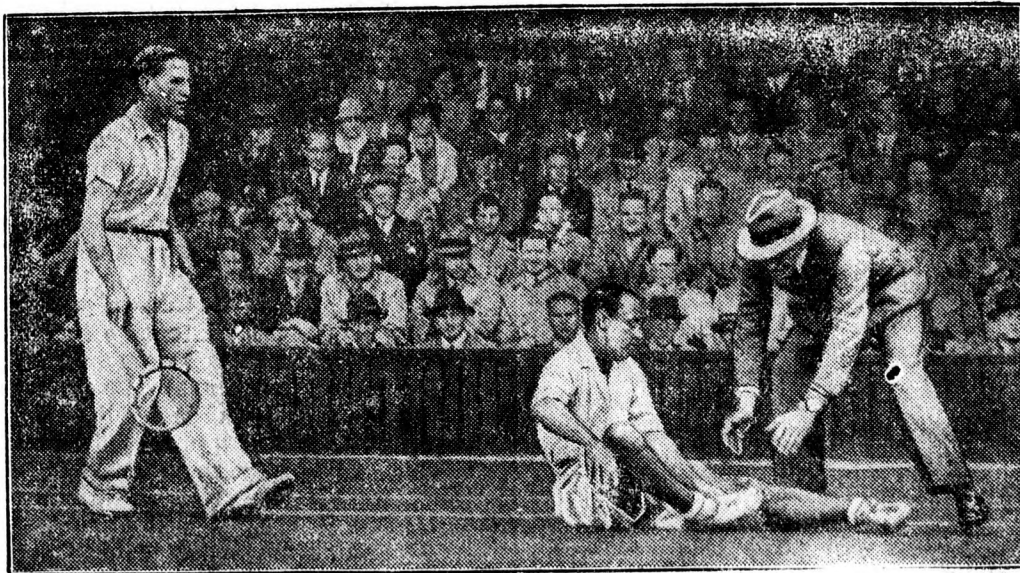
Az első halálos áldozat: *Péntek* Matild holttestét csak a hajnali órákban találták meg, szinte a felismerhetetlenségig összeroncsolva. Reggel 8 órára sikerült egész éjszakai megfeszített munka árán a romokat annyira eltakarítani, hogy behatolhattak a rádióüzletbe, ahova a legtöbb törmelék zúdult. Ezzel a munkával még nem haladtak annyira, hogy megállapíthatták volna, vannak-e ott halottak és hányan. A romokat csak péntek délutánra tudják teljesen eltakarítani és akkor lesznek áttekinthetőek a katasztrófa méretei.

Obstrukció az angol aisházban

Egyik képviselő hazugnak nevezte a belügyminisztert. — A képviselőt kizárik az ülésekről

Londonból jelentik: Az alsóházban csütörtökön délután még mindig a szerdai ülés tartott. Az ellenzék obstrukciója folytán ugyanis még nem fejezhették be a munkanélküli segély novellájának szerdán megkezdett tárgyalását.

Az ülésen nagy botrány tört ki, mert az egyik munkáspárti képviselő a belügyminisztert hazugnak nevezte. Miután a képviselő nem akarta visszavonni állítását, nagy többséggel kizárták az ülésekről.

Baleset a német Cramm és az ausztráliai Quist versenyén, amelyet a Davis serlegért folytattak.

A mérkőzés második felében Quist elesett, még pedig oly szerencsétlenül, hogy percekig nem tudott felállni. Képpünkön Cramm teljes részvétellel siet ellenfele segítségére. Rövid idő múlva tovább folyt a játék.

Spanyolországban fel akarják állítani Don Quijote szelmalmát

Tanulmányút, amit a forradalom akadályozott meg

Spanyolországban most véres harcok dúlnak. S a forradalom megakadályozta, hogy a búsképű, mindig harcra kész regényfigurának, Don Quijote lovagnak és kőpcős szolgájának, Sancho Panchának méltó emléket felállíthassa Toboso spanyol városka lakossága.

Egy madridi híradás szerint u. i. a városbeliek fel akarták építeni azokat a szelmalmokat, melyekkel a hős lovag annakidején harcot vívott.

Mindenki tisztában van vele, hogy a szelmalmok Cervantes költői képzeletében éltek csupán, egyébként sehol sem voltak, minékváltán Spanyolországban egyáltalán nem szoktak szelmalmokat építeni. De a tobosoiak élelmes emberek, különösen az idegenforgalom iránt van jó érzékük s így született az elhatározás, hogy háromtagú küldöttséggel megtanulmányoztatják Hollandiában a szelmalmokat és azok mását felépítik a várost környező enybehajlatú dombok egyikén.

Csak hogy egy kis baj történt a malmok

körül. Akárcsak a hajdani Dulcinea, most is jelentkezett a tobosoi községében egy donna. — melleleg negyvenkét éves asszony, a küldöttség egyik tagjának felesége. — aki kijelentette, hogy a szelmalmok felállítása esetén kikürtöli az egész világot a csalást s nem járul hozzá, hogy férje elutazzék Hollandiába. A nőt rövid, kizárásával fűszerezett vitaközlés után hazaküldték, másnap pedig elindult volna a küldöttség, ha történetesen a nő férje is megjelent volna a pályaudvaron. De a szerencsétlen férfi otthon feküdt az ágyban, mert a becsületes lelkű spanyol asszony, aki nem akarja becsapni a turistákat, sodrófával úgy elagyabugyálta, hogy hetek múlva sem jön rendbe a férje.

Igy hát egyelőre szünet állt be Don Quijote szelmalmainak felállítása dolgában s a szünet addig tart, amíg a spanyol asszonyokat meg lehet majd győzni a malmok hasznosságáról, vagy — amíg a jelenlegi felfordult állapot véget nem ér.

Horgászok, akik nem a zavarosban halásznak

A horgászás vonzóbb, mint a vadászat

Lehet-e komoly sportnak minősíteni a horgászatot? Ez a kérdés nagyon sokszor merül fel és nagyon sokan vannak, akik egészen radikálisan, kézlegintéssel intézik el: Ugyan, kár is beszélni róla, hiszen az csak naplopás! Akik így vélekednek a horgászatról, azok aligha látják még másfajta horgászt, mint olyant, aki órák hosszat ül, vagy áll egyhelyben és lesi, mikor akad a horgára egy-egy miniatűr, kisujnyi halacska. Ezek a „pecázók“ rendszerint nem is olyan kinézésűek, hogy a sportemberek bármi vonatkozásban vállalnák velük a rokonságot. Ha azonban bővebbet is akarunk tudni a horgászokról és a horgászatról és különösen azt szeretnénk megtudni, miért nevezik magukat a horgászok „sporthorgászoknak“, akkor kissé beljebb kell merészkednünk a horgászok saját külön társadalmába és működési területükre.

Mingyárt más lesz a véleményünk, ha megismerkednünk a valódi horgászokkal, akik fárasztó, hosszú utakat tesznek meg egy-egy horgászkirándulásra, vagy csónakról végeznek vontató horgászatot, vagy a pergőcsalis horgászokkal, akik valóságos artistamutatványokat végeznek, amikor a horgot messzire dobják, vagy azokkal, akik a rohanó, hidegvízű patakokban gázolva vadásznak a pisztrángokra. Meg kell még barátkozni a horgászás tudományával is, hogy tiszta képet kapjunk erről a sportról. *Meg kell tanulnunk, milyen különböző fajta halak élnek a különböző vizekben* s mindegyiket más és más horgászszerszeggel lehet csak zsákmányul ejteni.

Hibátlan helyesírás
a műveltség fokmérője!

Balassa József dr

**A magyar helyesírás
kézikönyve és szótára**

Ara 99 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál.

A sporthorgász ugyanis nem a vak véletlenre bízta magát, hanem valóságos tudományos előtanulmányok után lát hozzá a horgászshoz. Ha mindezt közelről láttuk és tapasztaltuk és méginkább ha magunk is belekóstoltunk a horgászás élvezetébe, akkor nyugodt lélekkel állíthatjuk, hogy valódi sport, mégpedig a javából, mert egyformán foglalkoztatja a testet és lelket és állandó üdülést, az idegeknek megnyugvást szerez.

A békés halakra horgászok nyugodtan egyhelyben ülve, vagy állva várják meg az előre elkészített helyen az odacsalt halfajtákat, mint a pontyot, compót, kárászt, vagy a kisebbek közül a keszegek sok fajtáját. A ragadozóhalakat azonban, amelyek a többi halakat pusztítják, már csak mozgóhorgászattal lehet zsákmányul ejteni. Ez már a horgászsport magasabb iskolája. A horogratúzott apró „csalihal“ képezi a csalétket, a sportszerűben horgászok pedig élő hal helyett a horgászszinór végére fémből, kaucsukból és egyéb anyagokból készült halutánzatot kötöznek. Ezeket kell művészi vezetéssel a vízbe dobni, hogy ott az elfáradt, vagy megsérült kis hall imbolygó mozgását utánozzák úgy, hogy a rablóhal, mint a csuka, a harsa, a ragadozó őn, a süllő stb. utána vesse magát és horogra kerüljön.

A pisztrángokat sportszerűen légy- és lepkeutánzatokkal elrejtett horgokkal fogják, száraz, vagy nedves legyezőhorgászattal.

A horgászsportot a vadászsporttal szemben az teszi vonzóvá, hogy a horgászsportadta izgalom nem ér véget a kapás pillanatában, ami a vadászatnál a lövés pillanatával egyezik, hanem a horgászat igazi élvezete tulajdonképpen csak ekkor kezdődik, mert a horgász és az életért küzdő hal közötti harc a horgász ügyességét igen nagy próbára teszi. Nem tartozik a ritkaságok közé a tíz kilón felüli ponty és legtöbbször fél óráig, háromnegyed óráig is eltarthat, míg végre a cérnavékonyágú selyemszinóron vergődő hal teljesen kimerülve, oldalára fekszik és a horgász közel húzhatja és a meritőhálójával kiemelheti a vízből.

A horgászsportot az év minden szakában üzik a nyugati államokban, hétvégi sportolásként, szórakozásként. Egy sikerült hétvégi kirándulás után a boldog kielégültség érzésével tér haza a horgász, az egészséges fáradtság lepi el hajait, de alig várja a következő kirándulás idejét.

Timisoarán a lakásadó-kivetések felét megfellebbezték

Timisoara. Saját tud. A városi lakbérérték-illeték kivetése folyamatban van. A kivetésekről szóló kiértesítések alapján időközben a fellebbezések özönét adták be a városához.

Értesüléseink szerint a kivetéseknek körülbelül a felét fellebbezték meg. A fellebbezések különféle indokolással történnék meg. Van, akik felhozzák, hogy az effajta adó eddig nem kellett fizetniük és hogy a mai nehéz időben nem lehet új terheket kiróni. Mások a fellebbezésben arra utalnak, hogy a háztulajdonos kötelessége az ötszázalékos lakásadót megfizetni, mégpedig azért, mert olyan megállapodásuk van a háztulajdonossal, hogy kerek összegben fizetik a házbért. A megállapodásuk szerint ebben az összegben „minden bennefoglaltatik“ — tehát mindenféle mellékilleték s végeredményben ilyen fizetések is. Végül vannak fellebbezők, akik a kérdés elvi oldalát vitatják, illetve a kivetés jogosságát. Hivatkoznak arra, hogy a közigazgatási törvényhez csatolt táblázatban a kereskedelmi és ipari vállalatok adójáról szóló főrovatban találni „az összes többi béréről“ szóló alpontot s ennek következtében az a felfogásuk, hogy az ötszázalékos lakásadó is csak a kereskedelmet vagy ipart űző lakókra vonatkozhatik, akik előzetesen nem lettek külön felsorolva.

Ez a probléma különben, mint ismeretes, már annakidején felmerült, mire egy rendelettel igyekeztek tisztázni azt. Az illető fellebbezők azonban azt az álláspontot képviselik, hogy a törvényt csak törvénnyel lehet megváltoztatni.

Mindenesetre ez a kérdés is végleges tisztázást nyer majd akkor, ha a fellebbezési tárgyalások megindultak s a hozott határozatok alapján magasabb fórumok elé kerül a dolog. Előbb ugyanis a helybeli fellebbező bizottságnak kell az egyes fellebbezésekkel foglalkoznia. A fellebbezési tárgyalások előreláthatóan csak szeptember 15-ével kezdődnek meg.

Társadalmi élet

A tg.-muresi Kis Szent Teréz Leányegyesület tagjai egyesületük 10 éves fennállásának ünnepelésére f. hó 19-én Eperjessy Béláné meghívására kirándultak Micara. Ragyogó júliusi vasárnapi reggelen, templomi harangszóra futott be az ifju leányokkal telt autóbussz a micai „nagyasszony“ udvarába. Szeretetteljes fogadtatás után zászló alatt vonultak fel a leányok a festői fekvésű családi kápolnába, ahol gróf Toldalagi Samu esperes-plébános által mondott szentmisén az egyesület dalárdája énekelt. A rendkívüli szociális érzékkel megáldott urnó gondoskodó szeretete mellett a leányok megtekintették az ősi kastélyt, a megyeszerte híres Tarnava-Mica-val átszelt parkot — és fürdés, séta, játék, bőséges étkezés, pihenés után sikerült kis program keretében Eperjessy Béláné tartott megható beszédet. A lelkesedéstől kipirult arcok könnyektől csillogó szemek bizonyították a mély érzéseket és erős elhatározásokat, amelyek a leányok lelkében fakadtak az életre szóló bölcs irányításokra. Este az egyesület indulója mellett hazatértek Tg.-Muresre.

Willam—Zsiros S. J.:

Jézus élete

korának történelmi, politikai, néprajzi háttérében.

Az 500 oldalas, térképpel díszített könyv Jézus életét, kora jellemrajzának erős aláfestésével állítja lelkünk alá. A legfeltűnőbb az, hogy Jézus kora rendkívül hasonlít korunkhoz és azért az Üdvözítőt sokkal jobban megértjük, mintha elvontan, korának ismerete nélkül rajzolták elénk.

Ara: 235 lei és portó.

Kapható: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELOFIZETÉSI ÁRAK: Hétlélv: Egész évre 600, félévre 300
 negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 10 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.
 Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Eszaki, majd ismét déli tégláramlás, ma még egy-két helyen zápor, vagy zivatar, a hőmérséklet emelkedik.

Zomora Dániel alba-iuliai nagy-prépost gyémántmiséje volt Kármelhegyi Boldogasszony ünnepén. A székesegyház teljesen megtöltött közönség ünnepelte nagy szeretettel az ősz, de lelkiében és szellemi frissességében, nemkülönben aranyos jókedélyében fiatalos főpapot. Csengő hangon pontifikálta az ünnepi nagymisét és megrázó erejű prédikációja nagyszerű Confessio volt: az Isten nagyságának és jóságának megvallása. Mise után **Balázs Ferenc** preláta a káptalan, központi papság és az alba-iuliai hitközség nevében köszöntötte, **dr. Boga Alajos** kanonok az egyházmegyei tanács és a clujai egyházi intézmények hódolatát tolmácsolta. Az ünnepelt társaságát fejezte be a kis-zemináriumban, amelynek folyamán **Vorbuchner Adolf** püspök tolmácsolta a távollevő Főpásztor üdvözlését és áldását legkiválóbb munkatársának. A különböző intézmények üdvözléseinek szünni nem akaró sorozatára szellemes könnyedséggel felelt az ünnepelt, aki jóságos, kedves derűjével, a bölcsék és szentek örömeivel felejthetlenné tette gyémántmiséjének ünnepét a jelenvoltak számára. Hisszük, hogy a vasmiséjén is hasonló testi és szellemi erőben ünnepelhetjük. Ad multos annos.

Halálozás. Özv. Reichelt Józsefné szül. kibédi Farkas Mária f. hó 21-én délután 2 óra körül hosszas és súlyos szenvedés után életének 69-ik, özvegyiségének 18-ik évében Clujon elhalálozott. Temetése folyó hó 23-án délután 5 órakor volt a clujai köztemetőben lévő családi sírba. Gyászolójak leányai: Mária és Anna, valamint fia István, nemkülönben kiterjedt közeli és távoli rokonsága.

Felállítják Budapestén Báthory István szobrát. Budapestről jelentik: **Báthory István** lengyel király emlékét szoborral örökítik meg Budapestén. A terv keresztülvitelére **Pásztor József** szobrászt kérte fel a szoborbizottság. A szobrot 1937-ben állítják fel, a Várban, vagy a Városligetben.

Csak erkölcsi bizonyítvány felmutatásával rogad el jelentkezést a bejelentőhivatal. Timisoara. Saját tud. A bejelentő hivatalban újabb arra az elhatározásra jutottak, hogy ezentúl csak azok jelentkezését fogadják el, akik a többi iraton kívül erkölcsi bizonyítványt is hoznak. A bejelentőhivatal vezetői ezen intézkedést azzal hozták meg, hogy szerintük ez törvényes és különböző belügyminiszeri rendeleten alapszik. Utalnak arra, hogy ha annak, aki máshonnan költözik ide vagy aki idején munkát keresni, nehezebb lesz az ittmadarása, ha például kitűnik, hogy notorius tolvaj vagy másként gyanús elem. A bejelentőhivatal ugyanis ilyen esetben a rendőrség figyelmét hívja fel az illetőre. Az erkölcsi bizonyítvány bemutatását a bejelentőhivatal a cselédektől is megköveteli s az ország összes prefekturáihoz már régebben intézett köriratot, amelyben az új intézkedést bejelentette és kérte, hogy azt a községi elöljáróságok útján a lakosság tudomására hozzák. Egyébként a bejelentőhivatal mostanában az összes lakosokat ellenőrizte lakcímküvet s egyéb adataikat illetően s a nyilvántartó-főkönyvet állandóan gondozni fogja. Ebbe a könyvbe ezentúl a bírósági ítéleteket s egyéb büntetéseket is be fogják írni, nyilvántartás céljából.

A hőség áldozatai. Iasi. Saját tud. A városban naponként számos megbetegedés történik a kórházatlan hőség következtében. Az összes kórházak tele vannak napszúrásos és más betegekkel, akik a hőség miatt lettek rosszul és a mentők szállították kórházba.

Papok szigete. Kanada legnagyobb folyójának, a Szent Lőrinc-folyamnak torkolatánál van egy kicsinyke sziget, amelyet a nép „Papok szigetének” nevez azért, mert arról a kis szigetről négy püspök és többszáz katolikus pap származik. A négy püspök közül való a nagynevű **Kelley** püspök is, aki az amerikai katolicizmusnak egyik vezető egyénisége lett s nem kevesebb, mint 3000 templomot és iskolát alapított.

Volt segédjegyző állampolgársági bizonyítványt hamisít. Timisoara. Saját tud. **Brettler Gábor** lengyelországi származású vasúti asztalos minden erőlködése mellett sem tudta állampolgársági ügyét elintézni. Naturalizálását kérte, de hasztalan. Végül elbocósították a szolgálatból. Összekevert **Fuchs Sándor** nevű gulvezi illetőségű volt segédjegyzővel, aki vállalta, hogy három ezer lei ellenében elintézi az asztalos ügyét. Nagy volt Brettler csodákozása, amikor néhány nap múlva tényleg állampolgársági okiratot kapott. Amikor aztán evvel megjelent a telekhiróságon, ott megállapították, hogy hamisítványt kapott. Ugyanis már az a tény, hogy nem naturalizálási iratot, hanem rendes állampolgársági bizonyítványt kapott, gyanút keltett. Megállapították azt is, hogy Brettler, aki mint említettük, Lengyelország területéről származott el, az irat oradeai születésűnek tüntette fel. Végül azt is megállapították, hogy bár a timisoarai polgármester és városi főjegyző nyilvánvalóan hamisított aláírása látható az iraton, mégis **Giulvez község** pecsétje van azon, de fordított, vagy „tükrözve”. Az esetet jelentették a rendőrségnek, amely **Fuchs Sándort** letartóztatta. Bevallotta, hogy az állampolgársági bizonyítványt hamisította. A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, vajjon **Fuchs** nem követett-e el más esetben is okirathamisításokat.

Tatarescu miniszterelnökhöz fordulnak panasszal a hadirokkantak. Timisoara. Saját tud. A megyebeli községekben lakó hadirokkantak április óta nem kapták meg a járandóságukat. Napról-napra a városba jönnek ilyen rokkantak, abban a reményben, hogy a pénzügyigazgatóságtól sikerül megkapniuk a járandóságukat, ha már a vidéken nem fizetik őket. Azonban a pénzügyigazgatóság sem folyósíthatja a pénzt, mivel azt **Bucurestiből** nem utalták ki. A rokkant-egyesület most, mint értesülünk, **Kisvágyos István** nyugalmazott kapitány útján egyenesen **Tatarescu** miniszterelnökhöz fordul beadvánnyal s vázolva a rokkantak szomorú helyzetét, kéri az azonnali intézkedést.

Olcsó cipővásárunk megkezdődött. Lei 145 börtalpu vászoncipő.

REICHARD Cipőáruház.

Satumare vármegye ártékesíti a carei megyeházát és cseh területen lévő vagyonát. Satu-Mare. Saját tud. A vármegye élén működő ideiglenes bizottság legutóbbi ülésén nagyfontosságú határozatot hozott. Mint ismeretes, **Satumare** vármegye egykori székhelye Carei volt, de ezt a járást később Salaj megyéhez csatolták s a megyeszékhely Satu-Marara került. A megyeház üresen maradt s ma bérbe adva hajt kisebb hasznót Satu-Mare vármegyének. Az egykori megyeházával azonban sok a baj, most tataroztatni is kellene, ezért a megye ideiglenes bizottság úgy határozott, hogy az épületet eladja. Értesüléseink szerint a megye a közoktatásiügyi miniszteriumnak tesz ajánlatot az épület megvételére vonatkozólag, mert a carei tanítóképző bérrel épületben van, míg a régi megyeház nagyon megfelelő ennek az intézetnek az elhelyezésére. A bizottság további határozata értelmében a megye Csehszlovákiába jutott vagyonát vegyes bizottság által értékesíti. Ugyanis a békeszerződések óta az egykori Szatmár vármegyéből az ugocsa járás egy része Csehszlovákiába, ahol **Satumare** megyének különböző ingatlanai vannak. Most ezeket akarják értékesíteni a külügyminiszteriumban működő vegyesbizottság által. A megye a csehszlovákiai vagyon eladásával tíz-tizenkétfélmillió leies bevételre számít.

Forgalmi csendőrök a Prabhova völgy autótújain. Brasov. Saját tud. Amint már megírtuk, annak idején tervbe vették, hogy Prabhova völgyébe ellenőrző közegeket állítsanak fel a forgalom szabályozására. Az illetékes hatóságok meg is valósították a tervet, amennyiben a Brasov—Bucuresti utzakasz kanyarulatainál, a fontosabb szerpentineknel kiiktatott csendőrök teljesítenek szolgálatot és irányítják a forgalmat. Az alkalmazott ellenőrzés elsősorban az autóközlekedés részére előnyös és a baleseteket megakadályozni van hivatva

stanjai kikötő német gyártmányú repülőgép, melyeket hajón szállítanak tovább Törökországba.

Ahol ki kell cserélni a rozoga autótaxikat. Timisoara. Saját tud. A város most az összes autótaxikat ellenőrzés alá vette, hogy megállapítsa, milyen karban tartják azokat. Kisebb hibák kijavítására a tulajdonosokat úgy kötelezték, hogy két héten belül tartoznak ezeket elvégezni. Akinek az autója már rozoga, azokat felhívták, hogy fél éven — másokat, hogy egy éven — belül okvetlenül cseréljék ki a kocsiikat, különben megvonják tőlük az engedélyt. A város el akarja érni, hogy egy éven belül kifogástalan és elegáns autótaxik közlekedjenek.

Dákóval homlokon ütötték a világháborús vakot: visszanyerte látását. Londonból jelentik: **Frank Doherty**, **Wethworthi** lakos, a világháborúban szenvedett fejsérülése következtében megvakult. Nemrég egy kávéházban valaki véletlenül dákóval homlokán ütötte. **Doherty** az ütéstől rosszul lett és három hét múlva — 18 évi vakság után — visszanyerte látását.

Megjelent az új ipari novella végrehajtási utasítása. Budapestről jelentik: Az ipari novella végrehajtási utasítása pénteken jelent meg. Eszerint a tanoncoknak és tanoncányoknak a munkaadóik évenként 14 napi fizetett szabadságot kötelesek adni. Betegségi idő ebbe nem számítható bele.

Sötétbe borította Cluj egyes városrészeit a vihar. Saját tud. Hatalmas vihar dühöngött Cluj környékén, amely tetemes károkat is okozott. A cikázó villámok beütöttek a str. Axente Sever és str. Horeau levő transzformátorokba és kettéhasítottak egy villanyoszlopot a **Somesul Rece—Cluj** vezeték-hálózatnál. A villámcsapások súlyosan megromgálták a kábelvezetékét és a transzformátorokat. A város egyes részein kialudtak a lámpák és a város többi részén is áramzavarokat idézett elő. A mozikban a sötétség miatt több óráig szünetelt az előadás, miután a javítási munkálatok több órai munkát igényeltek.

Az önzetlen özvegy. Teheránból jelentik: Nemrégiben történt, hogy egy itteni perza kereskedő úgy összeveszett egy amerikai cég képviselőjével, hogy azt a veszekedés hevében leszúrta. A gyilkos kereskedőt aránylag enyhén büntették meg, viszont az amerikai kereskedő özvegye kárpótlást követelt. Sok huzavona után a perza kormány végül hajlandó volt 50.000 dollár kártérítést fizetni az özvegynek. Most jött a meglepetés. Az özvegy sokalta a kártérítést és kijelentette, hogy csak 30.000 dollárra tart igényt, mert férje nem ért többet. A perza kormány természetesen megörült ennek a becsülésnek és arra az álláspontra helyezkedett, hogy ebben a kérdésben kétségkívül az özvegy megállapítását kell elfogadni. Ő csak tudja...

Pécs elől jár az „egyke” megszüntetésében. Pécsről jelentik: A város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy valamennyi városi üzem szolgáltatásában kedvezményt nyújt a sokgyermekes családoknak. Ezenkívül kedvezményes tandíjakat állapítanak meg számukra, előnyben részesítik őket a gyermeknyaralásnál és olcsóbban használhatják a városi uszodát. Mindezen felül a város 5 ezer pengő készpénzsegélyt oszt szét a sokgyermekes családok között.

Megkezdődtek a tárgyalások a mediasi sztrájkolók és a munkaadók között

Saját tudósítónk jelenti: A három hét óta tartó nagy sztrájk felszámolására csak a napokban érkezett ide a minisztérium vezérfelügyelője a vármegyei alispán és rendőrprefektus társaságában. A békéltető tárgyalások két nap óta szakadatlanul folynak. Bizni lehet benne, hogy sikerül békés megoldást találni.

Mivel eddig bizonyos lojalitástól, az itt uralgó patriarchális állapotra való tekintettel nem számoltunk be részletesen erről a mértékeiben igazán nagy munkabeszüntetésről, az alábbiakban adjuk a sztrájk hiteles történetét, minden kommentár nélkül.

Az „IRTI” gyárban leállnak a munkások.

Futótűzként terjedt el a városban a hír, hogy a selyemfonógyár munkásai mintegy hétszázán kivonultak a gyárból, mert az igazgatóság nem volt hajlandó panaszait meghallgatni. Bármennyire is nagyipari centrum Medias, eddig nem igen voltak nagyobb munkás-megmozdulások, sőt ami a legérdekesebb az itteni munkásság nem volt szervezve és nem volt tagja semmilyen munkáspártnak. Mindig sikerült a vészályokat barátságos, házi uton elintézni.

A szokatlan hír vételekor munkatársunk érintkezésbe lépett mindkét féllel a meghallgatta a munkások panaszát éppúgy, mint a gyáros vélekedését.

A Hiller-féle selyemgyár mintegy 70 munkása ugyancsak leállt. Délben a Rosenauer & Co. csavargyár mintegy 250 munkása szüntette be a munkát, míg délután a Vitrometán üvegyár 150 munkása vonult ki a műhelyekből. Estére az „Ideál” Schembra Frigyes gyermekkosci-gyárának 150 munkása tette le a munkát.

Mit mondanak a munkások.

A munkások bizalmi panaszolták, hogy már hónapok óta ostromolják az „IRTI” gyár igazgatóságát, követeléseik barátságos uton való rendezéséért, azonban vagy nem is hallgattak meg őket vagy elodázták a kérdések tárgyalását.

Kérelmüket összegyezték, amely szerint: az eddigi tízórás munkaidő helyett a törvényes nyolcórás munkaidő bevezetését kérik, mert így mintegy 60–80 munkásnak jutna kenyér. A horribilis büntetések leszállítását, fizetésük 35 százalékos emelését, egészséges ivóvíz bevezetését és a fülledt munkatermek szellőztetéssel való ellátását és leginkább Max Paul embertelen gondolkodású igazgatójának elbocsátását és kollektív munkaszerveződés megkötését kérték.

Megmutatták munkatársunknak egy munkásnő fizetési borítékját. A boríték tulajdonosa egy négygyermekes családanya. Férje munkanélküli és így ő dolgozik.

Keresett két hét alót! 536 lelt, ebből büntetésül 200 lelt lavonás szerepel.

Eddig a szövöhibákért 5-től 20 lelt büntetéseket vontak le, amit ugyan törvénytelennek találtak. Mióta azonban az új igazgató Max Paul olyan büntetéseket szabott ki, mikért nem is a munkások felelősek, hanem a rossz anyag és túlerősítés az oka, mert van munkás, aki négy és hat szövőszezen dolgozik egyszerre. A mesterek, akik eddig 60 szövőszezen felett örködtek az új igazgató rendelkezései folytán 90 székkel ke-

lene törődjenek, ami emberfeletti munka. Így azután nem csoda, ha tényleg vannak szövőszi hibák, mert a munkások éppúgy, mint a mesterek tudnak hajszolva.

A gyárosok: törvénytelen a sztrájk.

Bár hivatalosan nem nyilatkoztak a sztrájk okáról, csak annyit hajlandók mondani: a sztrájk nem törvényes. Ugyanis a munkásoknak is a hivatalos utat kellett volna betartaniuk, mielőtt a legvégső fegyverhez, a munkabeszüntetéshez nyulnak. A megértéshez tartozik, hogy teljesen szervezetlen tömegről van szó, akik csak egyet látnak, azt, hogy helyzetük tarthatatlan és elfeledkeztek mozgalmukat a munkaügyi felügyelettség-nél bejelentés. Merveen elzárkóztak a munkaadókkal való tárgyalás alól.

Az „IRTI” próbálkozott a munkát sztrájk-törőkekl folytatni, ami kisebb összetűzésre adott alkalmat. A Vitrometán pedig teherautóval faluról hozott embereket, akik egy-két napig dolgoztak, míg nem abbahagyták a nekik szokatlan munkát.

A Hiller selyemgyár igazgatója: Hiller Miksa volt az első, aki a békés megoldást szorgalmazta, ami munkatársunk közvetítésével sikerült megoldást találni.

Teljesítette a munkások minden kérését, a kollektív szerződés kivételével, mert munkát mondja, nem áll módjában ilyen szerződést kötni, tekintve, hogy a munkások nem tudják kötelezni magukat annak betartására.

Hiller igazgató megértő magatartása révén a munkások nyolcnapi szünetelés után felvették a munkát és a legnagyobb békekészséggel dolgoznak.

Közben az Ideál gyár is megegyezett munkásaival, azok is bementek dolgozni. De szombaton a fizetésnél, megdöbbenve tapasztalták, hogy a megállapodott fizetésemelést nem fizették ki. Tárgyalások után a gyáros kijelentette, hogy nem fizethet magasabb munkabéreket, dacára a megállapodásnak, mivel a gyáripárosok szövetségére is megállapodott, hogy a munkások követeléseit nem teljesítheti. Így a Schembra-gyár munkásai újból beszüntették a munkát.

Ezt a kényeszerű állást a szakszervezetek Russu és Stroja nevű kiküldöttjei ügyesen kihasználják és megszervezték az eddig szervezetlen munkásságot. Ma már minden mediasi munkás a szakszervezet tagja. Erre, hogy most már szervezett munkások; a központ segítségükre sietett. Sztrájk-konyhat állították fel, ahol minden sztrájkoló és családja izletes ebédet és vacsorát kap.

A bucuresti szervezett munkások mintegy 27 ezren, egy napra keresetüket a mediasi sztrájkolókknak juttatták, de a központ is segítyezi új tagjait.

A sztrájkolók hangnava bizakodó és reméli a teljes győzelmet. A megindult tárgyalásokról még nem lehet világos kép alakotni. Egyelőre mind a két fél hajthatatlan. A város kereskedői és a piac azonban nagyon is érzi a munkások sztrájkját, mert a vásárlás teljesen visszament. Egyes mézárások és fűszeresek is támogatják adományaikkal a sztrájk-konyhat, mintegy így is bizonyítva azt, hogy vevőikkel szimpatizálnak. (alán.)

Egyiptomi cserkészek a brasovi nagytáborban. Saját tud. Az itteni nagytáborba eddig 27 egyiptomi cserkész érkezett Brasovba. Újabb értesüléseink szerint tegnap újabb egyiptomi cserkészcsapat érkezett a constantai kikötőbe, melynek létszáma körülbelül száz fő. Szintén Brasovba igyekeznek.

Gyilkossági terv az amerikai magyar követ ellen. Washingtonból jelentik: A rendőrség elrendelte, hogy a magyar követség épületét nagy őrség vegye körül. Annak a háznak lakói ugyanígy, ahol a követség van, kihallgatták két férfinéket a beszélgetését, akik azt tervezték, hogy meggyilkolják Pelényi követet és a követség épületét levegőbe röpitik. A rendőrség egyebet nem mond az ügyről.

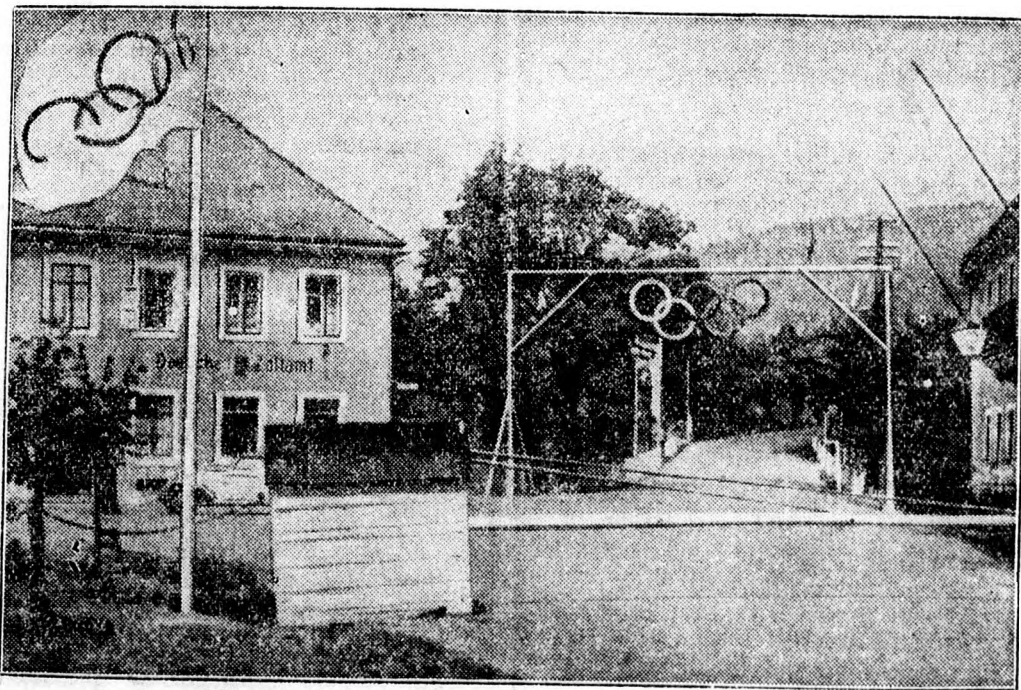
BORBÉLYNÁL. Borbély kérdi:

- Volt ön már az én üzletemben?
- Igen, mintegy négy hete.
- Érdekes és én nem emlékszem az arcára...
- Mert közben begyógyult, ahol bele-vágtott.

Bosszúból gyújtogatott egy bihormegyei földműves. (Oradea.) Pop Joan ciocaiai gazdálkodó bosszúból felgyújtotta Gulácsi Ferenc pajtáját. Bár a tüzet azonnal észrevették s oltáshoz kezdtek nem volt elég víz és a kánikulában oltásra gondolni sem lehetett. A gyújtogató Pop Joant a csendőrség letartóztatta s beszállította az oradeai ügyészségre.

A szekéren és autón szállított áru után is jár kétezerleves értékadó. Timisoara. Saját tud. A CFR igazgatótanácsa erélyesen közbelépett a belügyminisztériumnál azíránt, hogy a községek szigorúan hajtsák be a szállított áruk után fizetendő kétezerleves értékadót (impozit ad valorem). A CFR megállapította ugyanis, hogy sokhelyt talán kényelmi szempontból a községek és városok a tengelyen és motorikus erővel szállított áruk értékadójával nem törődnek és csupán a vasuton szállított áruk után szedik ezt az adót. Ez a kényelmi szempont azonban súlyosan megkárosítja a vasutat. A vasutnak amugyis nagy konkurenciát jelent a teherautókon és autóbuszokon történt szállítás. Ezenfelül aztán „a kényelmi szemponttal” a vasuttal, mint közintézménnyel szemben a gépkocsiszállítóknak még az az előnyük is megvan, hogy akik velük szállítanak, mentesülnek az értékadó alól. A belügyminisztérium a vasut intervenciója alapján körrendeletben felhívta a községeket és városokat, hogy ezentul feltétlenül hajtsák be a kétezerleves adót a szekéren és autón szállított áruk után is. Ami Timisoarát illeti, a város ezt a kérdést már 1927-ben tisztázta s azóta az egész vonalon be is szedi a kétezerleves adót. Hír szerint azonban tényleg igen sokhelyen nem szedik azt. Eddig, csak a vasuton szállított áru után.

„Az Ut” című kiváló havi aszketikus folyóirat romániai terjesztését a miniszterelnökség sajtóosztálya 3702—1936. jul. 3. kelettel engedélyezte. Az Utat dr. Czapi Gyula szerkeszti és a Korda Rt., Budapest adja ki. Ára egész évre 150 lelt. Megrendelhető lapunk könyvosztálya útján, ahova az előfizetési díjak is küldendők. Mutatványszámot díjmentesen küldünk.

Hellendorf német határvároska, ahol az olimpiai fátyla átlépi a német határt.

A kis város már teljes diszben készül az olimpiai láng befogadására.

KÖZGAZDASÁG

Erdős Zsigmond

robosztusan erős, igazi férfi volt s éppen e nagyszerű egyéni tulajdonsága miatt környezte érdemes személyét az a kivételes tisztelet, amelyre teljes joggal számot is tarthatott. „Amerikáner” típus, de a szó rokonszenves értelmezésében. Mikor kezdő korában az oradeai gazdasági élet színterén feltűnt markáns, szikár alakja, — a kávéházi vaditélkezés értékecselése bizonyos vállvevő elnézéssel vett róla tudomást. Senki nem sejtette, hogy ebben a „száraz” emberben roppant energiák lakoznak s valaha még vezető tényezőjévé válik a város, sőt az ország nagyiparának.

Az a kivételes tudás, akarat és jószág, mely benne lakozott, — rövidesen lefégyverezte az örök kételkedés embereit. Erdős Zsigmond soha nem kért — ő csak adott, rendelkezett és alkotott. Nagyszerű tapintattal érzékelt, hogy a Tátray Sándor által alapított vasöntődének és gépgyárnak komoly jövője van. Élete, egész munkásságát ennek a vállalkozásnak hűséges szolgálatába állította s a Tátray-gyár — új cég alatt bár, de a kiváló alapító nemes hagyományain — nemzetközi hírnévre tett szert.

Az elhunyt igazgató sokban hasonlított korunk „parancsuralmi” vezetőihez. Undorodott a munkakerüléstől, a korrupciótól és a selejteségtől. Mindenkét felkarolt, akiben értéket és törekvést látott. Viszont mindenkit tétovázás nélkül ejtett el, ha azt látta, hogy „talmi” az érték, melyet némely „iparlovagok” hivalkodva mutatnak.

Sokan ridegnek tartották. Viszont én, aki két évtizeden át állottam közvetlen közelében — bizonyoságot teszek arról, hogy maradéktalan szociális érzék hatotta át lelkivilágát. A legszebb, amit ravatalához virágkoszorú helyett vihetünk, ennyi: ember, komoly, becsületes, értékes ember volt a talpán.

Egykor vele együtt küzdő kortársainak — akiknek temető felé tekintgető sorához magam is tartozom — őszintén átérzett az igaz fájdalom. És az „Ember tragédiája” sötét sorai kísértenek minket, a „nagy útra” felkészülteket.

„A függöny lehullott,
A festék lement,
Minden hazugság,
Jobb lesz odalent!”.

(-tokaji.)

A gyümölcsstermés kilátásai világszerte

Berlinből jelentik: A gyümölcsstermés kilátásairól a világ egyes államaiból július 20-ig a következő hivatalos és magánjelentések érkeztek be:

Az Egyesült Államokban a földművelésügyi minisztérium legutolsó hivatalos jelentése szerint egész Amerikában 103.214 ezer bushel almatermésre számítanak. A múltévben 168.465, 1934-ben pedig 120.670 ezer bushel alma termett. Körtéből 23.264 ezer bushelt várnak a múltévi 21.255 és az 1934. évi 23.490 ezer bushellel szemben. Szőlőből 1.776 ezer tonnára (short tons) számítanak, ebből 834 ezer tonna mazsolaszőlő. Az elmúlt évben szőlőből 2.326, 1934-ben pedig 1.931 ezer tonna volt a termés.

Németországban június közepén hivatalosan a következőképpen becsülték a gyümölcskilátásokat: az időjárás május közepétől június közepéig hideg és nedves volt, ami a virágzásra és termékenyülésre igen kedvezőtlen volt. Ennek megfelelően a birodalom egész területén valamennyi gyümölcsfajánál 6—7 ponttal rosszabb volt a fejlődési fok az átlagosnál. Csupán a baracknál és őszibaracknál volt ennel rosszabb (3—4 ponttal) a helyzet. A gyümölcs fejlődése a birodalom egyes részeiben általában egységes volt. Legkedvezőbb a helyzet a rajnai tartományokban és Turingiában, almban Bajorországban, meggyben Brandenburgban, Szászországban és Mecklenburgban. Mindenfelől érkeznek azonban súlyos növényi betegségekről és rovarkártevőkről jelentések, amiknek kifejlődésében a nedves időjárás is sokat segített. A szükséges védekezéseket a rossz időjárás miatt, sokhelyütt azonban a gyümölcsstermelők tudatlansága miatt sem tudták véghezvinni. Cseresznyéből az idei átlagos termést fánként 21.6 (1935-ben 6.5 — 1934-ben 22.5) kg-ra becsülik.

Angliában az alma nagyon jól áll, különösen ha a múltévi igen rossz természettel hasonlítják össze. Körtéből jó termést várnak. Szőlőből igen bőséges termésre van kilátás mindenféle fajtaból. A múltévhez viszonyítva a cseresznye is bőségesnek ígérkezik.

Franciaországban júniusban különösen a Rhone-völgyben fejlődött szépen a gyümölcs és a terméskilátások nem sokat változtak. Williams-körtéből nem lesz túlbő termés, minőségileg és íze azonban jónak ígérkezik. A beérés július végére várják. Bretagneban és a Loire-völgyben szintén bőséges körtetermésre számítanak.

Svájcban kerek 6.300 tonnás cseresznyetermésre számítanak, ami kb megfelel a múltévinek.

Déltiroban a körtetermés minőségileg jó közepesnek, mennyiségileg igen jónak ígérkezik. A gyümölcsök sokkal szebbek és nagyobbak, mint tavaly. Almából igen bőséges termésre van kilátás. A tavaszi fagyok következtében a fákon nincs olyan sok gyümölcs, mint tavaly, de sokkal nagyobbak és szebbek a múltévinél. A termés beérése ezévből 8—10 nappal korábban várható.

Ausztriában az almatermés, különösen Stájer nemes almában nem lesz olyan jó, mint a virágzás után várható volna. A késői fagyok és jégverések nagyon megritkították a gyümölcsöt, úgyhogy csak közepesen aluli termésre lehet számítani. Ennek következtében jóval kisebb kiviteli feleslegre lehet számítani, mint várták és a termés elhelyezésére indított tárgyalások is veszítettek jelentőségükből.

Magyarországon bár egyes helyeken sok a jégkár, a terméskilátások igen kedvezők. A barack kitűnően bevált s bár a kartelek igyekeztek leszorítani az árakat, a megfelelő ellenintézkedések eredményeseknek bizonyultak s a kivitel erős lendületet vett. A dinnyetermésről befutott jelentések a legszebb kilátásokkal kecsgetnek.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ORADEA. Serviciul Tehnic.

Nr. 23804—1936.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 11. August anul 1936, ora 12 se va ține în sala de ședință a Primăriei concurs de oferte pentru darea în antrepriză prin bună învoială a lucrărilor de construire a unui closet public în Parcul Carmen Sylva în cadrul sumei de 81.980 Lei.

Ofertanții vor depune cu ocazia ținerii concursului de oferte în primăria Comisiei de Licitație o garanție de 5% din valoarea lucrărilor în numerar sau efecte de Stat, ori garantate de Stat, scotite la valoarea lor nominală.

Concursul de oferte se va ține în conformitate cu Art. 88—110 inclusiv din Legea Contabilității Publice, dispozițiunile Regulamentului Oficiului Central de Licitații și Normele Generale publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Oferta se va face numai în conformitate cu caietul de sarcini și devizul, cari pot fi văzute în fiecare zi în orele oficiale la Serviciul Tehnic etaj II. camera Nr. 2.

Oradea, la 23. Iulie 1936.

Presedintele Comisiei Interimare:
ss. I. Dancea.

Secretar General:
ss. I. Fildan.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ORADEA. Serviciul Economic.

No. 31933—1936.

PUBLICAȚIUNE

Primăria Municipiului Oradea, aduce la cunoștința celor interesați ținerea licitației publice cu concurs de oferte și tratare prin bună învoială, pentru vânzarea lotului de casă situat în str. General Moșoiu colț cu str. Aurel Vlaicu, provenită din desmembrarea terenului așa numit „Baia Diana” și anume: parcela cu no. 5. cu o suprafață de cca 628 m. p. conform schitei întocmită de către Serviciul Tehnic, în conformitate cu hotărîrea Comisiei Interimare cu no. de mai sus, care se va ține în ziua de 13 August 1936, orele 10 a. m. în Biroul Serviciului Economic, etaj I. camera no. 28.

Concurenții odată cu depunerea ofertei închise, vor depune și un vadiu de 5% din suma oferită în numerar sau efecte garantate de Stat.

Licitația publică cu concurs de oferte și tratare prin bună învoială se va ține în conformitate cu dispozițiunile Legii Contabilității Publice și normele în vigoare.

Condițiunile de vânzare și Caietul de sarcini se pot primi la Serviciul Economic, între orele de birou.

Oradea, la 22 Iulie 1936.

Presedintele Comisiei Interimare:

Jonașcu.

Secretar General:
ss. I. Fildan.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ORADEA. Serviciul Tehnic.

Nr. 23804—1936.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 11. August anul 1936, ora 11.30 se va ține în sala de ședință a Primăriei concurs de oferte pentru darea în antrepriză prin bună învoială a lucrărilor de construire a unui grup de closete subterane în fața Spitalului Central în cadrul sumei de 294.693 Lei.

Ofertanții vor depune cu ocazia ținerii concursului de oferte în primăria Comisiei de Licitație o garanție de 5% din valoarea lucrărilor în numerar sau efecte de Stat, ori garantate de Stat, scotite la valoarea lor nominală.

Concursul de oferte se va ține în conformitate cu Art. 88—110 inclusiv din Legea Contabilității Publice, dispozițiunile Regulamentului Oficiului Central de Licitații și Normele Generale publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Oferta se va face numai în conformitate cu caietul de sarcini și devizul, cari pot fi văzute în fiecare zi în orele oficiale la Serviciul Tehnic etaj II. camera Nr. 2.

Oradea, la 23. Iulie 1936.

Presedintele Comisiei Interimare:

ss. I. Dancea.

Secretar General:
ss. I. Fildan.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ORADEA. Serviciul Tehnic.

Nr. 23804—1936.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 11. August anul 1936, ora 11 se va ține în sala de ședință a Primăriei concurs de oferte pentru darea în antrepriză prin bună învoială a lucrărilor de construire a unui grup de glosete subterane în dosul teatrului orașeneș în cadrul sumei de 359.887 Lei.

Ofertanții vor depune cu ocazia ținerii concursului de oferte în primăria Comisiei de Licitație o garanție de 5% din valoarea lucrărilor în numerar sau efecte de Stat, ori garantate de Stat, scotite la valoarea lor nominală.

Concursul de oferte se va ține în conformitate cu Art. 88—110 inclusiv din Legea Contabilității Publice, dispozițiunile Regulamentului Oficiului Central de Licitații și Normele Generale publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Oferta se va face numai în conformitate cu caietul de sarcini și devizul, cari pot fi văzute în fiecare zi în orele oficiale la Serviciul Tehnic etaj II. camera Nr. 2.

Oradea, la 23. Iulie 1936.

Presedintele Comisiei Interimare:

ss. I. Dancea.

Secretar General:
ss. I. Fildan.

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

SPORT

A berlini olimpiai versenyek ünnepélyes megnyitásának programja

Hitler vezér és kancellár nyitja meg a versenyeket

Berlinből jelentik: Az olimpiász augusztus elsején történő ünnepélyes megnyitása nagy pompával megy végbe. Az ünnepségeket reggel 8 órakor katonai zenekarok ébresztője vezeti be és délelőtt 10 órakor a Dóm-téren ünnepélyes istentiszteletet fognak tartani, majd utána a hősök emlékének megkoszorúzásra kerülnek. Utána a résztvevő csapatok felvonulását először Göring porosz miniszterelnök, majd délelőtt 1 órakor Hitler birodalmi vezér fogadja. Valamivel később érkezik meg az Unter den Lindenre a fáklás stafétának utolsó tagja, ahol az oltár-ra teszi fel a fáklját. Innen a staféta a stadionba szalad. A lángok bevételére megérkezik oda a kancellár a többi előkelőségekkel, akiket 60 harsonás fogad és a zenekar Wagner Richard hódoló bevonulását játsza. Utána a német himnusz, majd a Horst Wesselt fogják eljátszani. Ugyanekkor megszólalnak az olimpiai haran-

gok és lassan felhúzzák az árbocra a résztvevő nemzetek lobogóit, miközben az illető nemzetek fiai ünnepélyes díszben bevonulnak.

A bevonulást Görögország csapata kezdi és Németország csapata végzi. Az egész felvonulás azonban 40 percig tart. Ekkor a birodalmi vezér engedélyt ad az olimpiai játékok megkezdésére, mire felhúzzák az ötkarikás nagy olimpiai lobogót, felhangzanak a harsonák és ekkor bocsátják fel a 30.000 fehér galambot, hirdetőn a játék megkezdését. E közben Strauss Richard személyesen vezényli az általa szerzett olimpiai himnuszt. Az olimpiai lángok behozatalakor előlép Spiridon Luis görög paraszt, aki 1896-ban a marathoni futás győztese volt. Kíséretében lesz az athéni polgármester és ketten átadják Hitlernek az Olimpiából hozott olajágot. Utána megtörténik az elvonulás és ezzel fog befejeződni a hivatalos megnyitó ünnepség.

Bocskai—Victoria 1:1 (1:0)

(Cuj). Több, mint kétezer főnyi közönség előtt játszották le csütörtökön délután — vagy inkább este — a Bocskai—Victoria mérkőzést. A nemzetközi találkozó 1:1 (1:0) arányban eldöntetlenül végződött s az eredmény meg is felel a játék képének. A mérkőzés egyébként gyenge színvonalú volt, a Bocskain látszott, hogy nem bír öt nap alatt három mérkőzést s a Victoria sem mutatott valami nagy formát. Berecz lőtte a 40. percben a vezető gólt, szünet után a 12. percben Căpusan súlyos védelmi hibából egyenlített. A II. félidő 25 percében a hibátlanul ténykedő Rusu bíró sötétség miatt lefújta a mérkőzést. Ez a félidő egyébként elejétől kezdve — enyhén szólva — félhomályban folyt le s a közönség a tribünön azzal szórakozott, hogy fogadásokat kötött: hol a labda?

Gáll Lajos, a neves romániai maratoni futó az olimpián. (Brasov. Saját tud.) Mint ismeretes, a román atlétikai szövetség a berlini olimpiai versenyek maratoni számára benevezte legeredményesebb atlétáját, a sok nemzetközi sikert elért Gáll Lajost is. Gáll egész nyáron át lelkiismeretesen készült elele legnagyobb versenyére. Sportszerű, spártai életmódot folytatott, sokat edzte magát, hogy legjobb tehetsége szerint szerepelhessen a nagy versenyen. Gáll Lajos kiküldetését első sorban Brasov időközi bizottsága teszi lehetővé, mely 15 ezer leies hozzájárulást szavazott meg költségeire fedezésére. Azonkívül az itteni repülőgépgyár és mások is hozzájárultak a kiküldetés anyagi részének biztosításához. Gáll pénteken éjszaka indul Berlinbe.

Országos teniszverseny Oradeán a Dreher-kupáért. Szombaton reggel kezdődnek a Dreher-kupa mérkőzései az ASO Muzeum-kerti center-courtján. A versenyen indul a kupavédő aradi Gloria. Somogyi Klári román bajnoknővel és a kitűnő Gitta testvérpárral az élén. A clujji KAC-ot Platty Eva, Gábor Dóra, a bucaresti II. oszt. férfieszélyes győztese, Kuhn László és Benedek képviseli. Természetesen indulnak a versenyen az összes oradeai csapatok, teljes gárdával, CAO, Makabea. Infelegere és a rendező ASO csapata (dr. Grosz S., Paál István, Liszka Mancsi, Papp Magda). A verseny méltó hírnöke lesz a szenzációsnak ígérkező nemzetközi versenynek. A belépőjegyek árát a propaganda-mérkőzésre való tekintettel napi 15 leiben, illetve mindkét napra 25 leiben állapította meg a rendezőség.

Rapid—Beogradski 4:3. (Belgrád). A bécsi Rapid több ezer főnyi közönség jelenlétében mérkőzött a Beogradski csapatával. A mérkőzést a bécsiek nyerték meg. Az eredmény 4:3 a Rapid javára.

Letették az ünnepélyes fogadalmat az olimpiai versenyek magyar résztvevői

Budapestről jelentik: A berlini olimpiai játékokon résztvevő magyar versenyzők csütörtökön este a BEAC sporttelepén fényes ünnepség keretében tették le az ünnepélyes fogadalmat, teljes olimpiai díszben. A férfiak fehérvaszaron ruhában, kabátjukon a magyar címerrel, árvalányhajas, fehér posztókalapban, fehér cipőben; a hölgyek fehér vászonszoknyában, s magyar díszítésű, huszáros szabású kabátban, árvalányhajas fehér kalapban, fehér cipőben.

A megnyitóbeszédet Kelemen Kornél dr. az OTT elnöke mondta. Misánji Ottó, az OTT olimpiai előadója vette ki a fogadalmat, melyet Kovács József gátfutó mondott el.

Ezután öt ágyudörgés hangzott: fel és föl-vonták az olimpiai lobogót. Majd Darányi Kálmán helyettes miniszterelnök beszélt, kérve a versenyzőket, hogy legjobb tudásukkal, becsületesen és lovasian igyekezzenek a magyar színeket diadalra juttatni.

Az egy óra hosszú tartó ünnepség ezzel véget ért.

382 amerikai olimpián érkezett Európába. (Le Havre). A Manhattan-gőzös az amerikai olimpiákonkal itt kikötött. A 382 főnyi amerikai olimpián-csapat költségeire 350.000 dollárt irányoztak elő, ami kizárólag magángyűjtés útján gyűlt össze. Az amerikai csapat legidősebb tagja marával hozta az 1932-ik évi losangelesi olimpiai lobogót is.

Tíz nemzetet hívtak meg az idei „Tour de Roumanie“-re. A negyedik Románia körüli kerékpárverseny, mint már jelentettük, augusztus 30-án kezdődik. A román kerékpáros szövetség tíz nemzetnek küldött meghívót a nagyszabású versenyre. A meghívott nemzetek: Lengyelország, Magyarország, Jugoszlávia, Bulgária, Olaszország, Németország, Csehszlovákia, Ausztria, Törökország, Görögország.

Eckhardt készíti elő az Universita-teat a második osztályozóra. Eckhardt, az AMEFA volt edzője már Clujon van és az ő irányítása mellett készül az U az ILSA elleni második selejtezőre. A mérkőzés előtt Buteanu dr azt mondta, hogy az U még nem érezheti magát otthon az A-ligában, mert az ILSA kitűnő belső triója (Klimek—Wetzer—Löwenfeld) a Clujon tartandó revansmérkőzésen még könnyen meglepetést csinálhat és behozhatja az U háromgólos előnyét.

Az olimpiai fáklja utja.

Apcóhiedetések

Különféle

Tisztviselő
augusztus 1-től kezdődő kétheti oradeai tartózkodása idejére különbejárattal butorozott szobát keres. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek.

Háztulajdonosok
szíves figyelmébe! Mindenféle cserepező munkát jutányosan vállal Burzik Sándor cserepezőmester Oradea, Str. Ingusta No. 1.

Fűszerüzlet
átadó azonnaira. Oradea, Str. Plevnei 1.

Figyelem!
köszönetességünk csakis az ifj. Kelemen köszönetességében, ahol a legjobb és legpontosabb munkát kapjuk olcsó árban. Oradea, Strada Avram Jancu-utca sarkok, Piata Mihail Vitazul.

Lakás

Kiadó
3 szobás modern balkonos szép utcai lakás november 1-re. Oradea, Strada Tache Jonescu No. 15.

Kiadó
2 szobás, turdőszobás, kertés lakás. Oradea, Str. Ciordas 46. sz. a. Evi bér: 18.000 lei és vízidíj.

Egy
kie udvari szoba, konyha, szelpos lakás, ócsaszes mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Eliade Rădulescu No. 13.

Butorozott
szoba kiadó. Oradea, Str. Xenopol 13.

Szoba-konyhás
lakás mellékhelyiségek kiadó augusztus 1-re. Oradea, Parcul Carmen Sylva No. 6.

Adás-vétel

Eladó
zongora, rövid, modern sürgősen olcsón eladó. Oradea, Str. Cogalniceanu 4. Huszti szálító.

Üvegkészlet
12 személyes, komplett eladó. Cim a kiadóban.

Országos
mértű kaptárok és egy méh család olcsón eladó. Oradea, Strada Closca No. 1-a szám.

MAGAS
árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot, bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész, Oradea, Regele Ferdinand No. 3.

Jókarban
levő 2 ágy, 2 éjjeli szekrény eladó. Oradea, Str. Varsovia No. 46. Catalin-telep.

Disznóbőr utitáskát
jókarban vennék. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 18.

Eladó
alig használt 3 darab löszőr matrác. Oradea, Strada Alexandri 32 emelet.

PUHA OLMOT álln-dóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Alkalmazás

Külföldi fiúknak
ajánlok bármilyen üzletbe. Saját kerékpárral rendelkezem. Markovits Bartalan, Oradea, Str. Roșiori 6.